

Мазмұны

Жұмыстың міндеттері мен мазмұны	2
Балаларға қызмет көрсету жөніндегі облыстық кітапхана жүйесінің жағдайы	4
Негізгі бақылау көрсеткіштері	4
Кітапхана қорын қалыптастыру және ұйымдастыру	6
Оқырмандармен жүргізілетін жұмысты ұйымдастыру және оның мазмұны	19
Көпшілік іс-шаралар	20
Клуб және үйірме жұмыстары	27
Ақпараттық және анықтамалық-библиографиялық жұмыс	30
Кітапханалық-библиографиялық процестерді автоматтандыру	33
Әдістемелік қызмет	34
Кадрлармен жұмыс	38
Кітапханалардың материалдық-техникалық базасы	44

Негізгі мақсат: «Қарағанды қаласының орталық кітапханасы» КММ-нің ресурстық әлеуетін қолдау және дамыту, оның қала тұрғындарының мәдени және рухани дамуына прогрессивті әсерін күшейту, барлық қолда бар кітапханалық-ақпараттық ресурстарды көпшіліктің пайдалануын қамтамасыз ету, кітапхананы цифрландыру, өлкетану қоры, оқырмандардың қызығушылықтарына қарай бос уақытын ұйымдастыру.

«Қарағанды қаласының орталықтандырылған кітапхана жүйесі» КММ қызметін ұйымдастырудың негізгі міндеттері 2023 ж.

- ✓ Қазақстан Республикасының Президенті Қасым-Жомарт Тоқаевтың Жолдауы;
- ✓ Қарағанды қаласының жобалары мен бағдарламалары;
- ✓ «Аманат» партиясының бағдарламасы: «Бақаутты қоғам: онжылдықтың 10 мақсаты»
- ✓ «Оқитын ұлт» жобасы аясында халықтың оқырмандық белсенділігін арттыру; «Қарағанды қаласының орталықтандырылған кітапхана жүйесі» КММ кітапханаларын жаңғырту, №15д кітапхана-филиалында коворкинг орталығын жаңарту және ашу. № 14;
- ✓ Кітапхананың электрондық ақпараттық ресурсын дамыту, Web-RABIS республикалық кітапхана бағдарламасын орнату және енгізу, өлкетану басылымдарын цифрландыру және оларға қолжетімділікті ұйымдастыру, меншікті библиографиялық ресурстарды жаңарту;
- ✓ Сұраныстардың рейтингісі бойынша кітапхана қорын жинақтауды ұйымдастыру құжаттар, баспалардың ассортиментін талдау
- ✓ Ақпараттық технологияларды дамыту, компьютерлік және перифериялық жабдықтарды жаңғырту және жөндеу, Орталық қалалық кітапхананың ресми сайты жаңғырту, Орталық қалалық кітапхананың пайдаланушыларымен кері байланыс механизмін жетілдіру;
- ✓ Қарағанды қаласының тұрғындарының мүдделерін ескере отырып, кітапханалардағы пайдаланушыларға тұтынушыға бағытталған ақпараттық-кітапханалық қызмет көрсету, мүмкіндігі шектеулі пайдаланушыларға, егде жастағы пайдаланушыларға және көп балалы отбасыларға кітапхана қызметін дамыту;
- ✓ Балаларды көркем әдебиетті оқуға баулу орталығын құру, «Кітап оқитын ұлт» жобасы аясында жұмысты жалғастыру, «Менің қаламның көшелері» жобасын енгізу;
- ✓ Кітапханалардың құрылымын жетілдіру, балалар мен жасөспірімдердің оқу-танымдық ойындары бар интерактивті аймағын құру;
- ✓ Онлайн кітапхана қызметтерін, YouTube арнасын, ВКонтакте, Instagram, Facebook, Zoom, Twitter қызметтерін дамыту және жетілдіру.
- ✓ Қарағанды қаласының Орталық кітапханасының барлық мекемелерімен және ұйымдарымен жұмысын үйлестіру;
- ✓ «Қарағанды қаласының орталықтандырылған кітапхана жүйесі» КММ қызметкерлерінің кәсіби құзыреттілігін дамыту, «Орталық кітапхананың үздік кітапханашысы – 2023» байқауын өткізу.

«Қарағанды қаласының орталықтандырылған кітапхана жүйесі» КММ кітапхана өміріндегі маңызды оқиғалар

Жылдың маңыздылығы

1. Орталық кітапханада 13 коворкинг орталықтары бар, оның 2-і 2023 жылы ашылған №14 балаларға қызмет көрсетуге арналған №15 кітапхана-филиалында. Оларда музыка, спорт және демалыс орындары бар. Бұл коворкинг орталықтары кітапханада денсаулық сақтау технологиясын ашу және қолдану үшін мамандарды тарта отырып, шеберлік сабақтары мен кеңестер өткізеді. Кітапханада көрсетілетін барлық қызметтер тегін, бұл оқырмандарды кітапхана қызметімен қамтудың артуына алып келеді.

2. Кітапхана желісін кеңейту үшін орталық кітапхананың балансына үй-жайлар қабылданды және Б.Момышұлы 28, н.п. 18 мына мекен жай бойынша жаңа тұрғын емес үй-жайдың жобалық құжаттамасы дайындалуда.
3. Орталық қалалық кітапхананың, №12д., 14 кітапхана филиалында кедергісіз аймақ орнату.
4. Қарағанды қаласының 90 жылдығына жобаларды дайындау және жүзеге асыру. М.О.Әуезов атындағы орталық қалалық аурухана «Тарихтан сыр шертеді, менің көсем!» жобасын бастады. Бұл жобаның мақсаты Қарағанды қаласының көшелерінің пайда болу тарихын зерттеу, оның кімнің атымен аталғанын анықтау, Қарағанды туралы әдебиеттермен таныстыру, қала көшелері мен көрікті жерлері туралы әңгімелеу. «Тарихтан сыр шертеді, менің көсем!» жобасына материалдар жинау. жалғасуда, жұмыстың нәтижесі 3D кітапты жасау, Қарағанды көшелері бойынша Кітап турын ұйымдастыру және өткізу болады.
5. Меценат, заң ғылымдарының докторы, профессор, Құрмет, Парасат ордендерінің иегері, «Қарағанды қаласының» Құрметті азаматы Б.Ж. «Батыр шапағаты» медалінің иегері А.И.Шуланбаевпен, ақын, журналист, Қазақстан Жазушылар одағы Қарағанды облыстық филиалының директоры, «Тәңір таңбасы» кітабының авторы Жанат Жанқашұлы мен ақын, «Мор» жинағының авторы, «Жылдың үздік ақыны» сыйлығының лауреаты Тәшенева Ж., Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі, «Ortalyq Qazaqstan» газетінің тілшісі Е.Нарын.
6. Мифолог, түркітанушы, географ, тарихшы, зерттеуші ғалым С.Қондыбайдың туғанына 55 жыл толуы аясында Маңғыстау облысы, С.Қондыбаев атындағы № 22 мектеп гимназиясымен бірлесіп online/offline форматында конференция өтті. , Ақтау «Аңыз өрбеген киелі Маңғыстау»
7. YouTube «Әуезов әлемі» арнасы ашылды, онда Мұхтар Әуезов шығармашылдығын зерттеп жүрген адамдар мен студенттердің сұхбаттары, ой-толғаулары, естеліктері бар бейнеліктер ұсынлады.
8. «Қарағанды қаласының орталықтандырылған кітапхана жүйесі» сайтында Web-RABIS бағдарламасы арқылы «Кітаптарға тапсырыс беру» жаңа айдары, кітаптарды қалпына келтіру бойынша бейне сабақтар топтамасы бар.
9. Балаларға қызмет көрсету бойынша №5 кітапхана-филиалында «Жылдың үздік жас кітапханашысы – 2023» байқауы өтті. Жеңімпаздар «Сулпак» тұрмыстық техника дүкенінің дипломдары мен сертификаттарымен марапатталса, байқауға қатысушылар алғыс хаттар мен ынталандыру сыйлықтарына ие болды.
10. Қызмет көрсету бөлімінің басшысы Қанатбекова Г.А. және №29 кітапхана филиалы Исаков С.Т. Алматы қаласында «Тәуелсіз ел жастары» қоғамдық қоры ұйымдастырған Қазақстан Республикасының мәдениет қызметкерлеріне арналған «Қазақстанның Үздік Мәдениет қызметі» байқауына қатысып, «Қазақстанның Үздік Мәдениет қызметі» төсбелгілері мен Құрмет грамоталарына ие болды. «Қарағанды қаласының ОКҚ» КММ директорына Алматы қаласындағы «Тәуелсіз ел жастары» қоғамдық қорының алғыс хаты табыс етілді.
11. №4 филиалының кітапхана меңгерушісі Республикалық «Рухани қазына» байқауына «Үздік қалалық кітапхана» номинациясы бойынша қатысты.
12. 2023 жылдан бастап Орталық кітапхананың жаңа «Web Rabis» бағдарламасына көшті.
13. Жүйеде авторлық және жалпы өлкетану шарты жасалған кітаптарды цифрландыру бойынша жұмыстар жүргізілуде, бүгінгі таңда 203 кітап цифрландырылды, оның 115-і қазақ тілінде.
14. 2023 жылы «Өлке тұлғалары» жобасының жұмысы аяқталады, жұмыстың қорытындысы бойынша мынадай қорытынды жасауға болады: көптеген мекемелер мен ұйымдармен, қаланың танымал тұлғаларымен бірлесіп және өзара әрекеттестікте 350 ірі іс-шара өткізілді. , облыс және Республика бойынша кітапхана имиджін, «Оқитын ұлт» бағдарламасы аясында оқырмандар қолжетімділігін арттырып, 9427 адамды құрады.
15. Орталық кітапхана қызметі мүгедектер мен қарт оқырмандарға үйде қызмет көрсету жұмыстарын жүргізуде.
16. Жүйеде 9 үйірме бар, оның ішінде Орталық қалалық кітапханада «Өнерлі бала», «Султик» клубтары бар. «Султик» клубының жұмысы инклюзивті білім беру мен тәрбиелеу элементтерін пайдаланады және дені сау балалар мен мүгедектердің кітапханалық іс-шараларға бірлесіп

қатысуына бағытталған, бұл мүгедек балаларды әлеуметтендіру мен қоғамға кіріктіруге, кітапханаға баруға және танысуға ынталандыруға ықпал етеді. өздерін мәдени құндылықтармен, әдебиеттерді оқи отырып, бүгінгі күні кітапханаға күніне 30 мүмкіндігі шектеулі бала жазылды.

Жылдың БАҚ

Мерзімді басылым беттерінде 82 мақала жарияланды, теледидардан 24 сюжет көрсетілді, оның ішінде Орталық қалалық кітапхана – 17, филиал кітапханалары – 7.

II. ОБЛЫСТЫҚ БАЛАЛАРҒА ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ КІТАПХАНА ЖҮЙЕСІНІҢ ЖАҒДАЙЫ

ОҚК	ЦДБ, ЦРДБ		Балалар филиалдары		Ауылдық балалар кітапханалары		Балаларға қызмет көрсететін қоғамдық кітапханалар		БСЧ	
	санына 01.01.23	санына 01.01.24	санына 01.01.23	санына 01.01.24	санына 01.01.23	санына 01.01.24	санына 01.01.23	санына 01.01.24	санына 01.01.23	санына 01.01.24
			5	5			10	10		
Барлығы:			5	5			10	10		

Түсініктеме: егер көрсеткіштер өзгерсе, кітапхананың жабылғанын растайтын құжатты ұсыну, себептерін сипаттау және т.б.

III. НЕГІЗГІ КӨРСЕТКІШТЕР

	2022 жылы аяқталу		2023 жылға арналған жоспар		2023 жылы аяқталу	
	балалар кітапханалары	бұқаралық б-ки, қызмет көрсету. балалар	балалар кітапханалары	бұқаралық б-ки, қызмет көрсету. балалар	балалар кітапханалары	бұқаралық б-ки, қызмет көрсету. балалар
Оқырмандар саны	9105	6602	9000	6100	9110	7187
↳ қоса тіркелген сайт пайдаланушыларының саны	20	16	20	16	24	17
↳ қоса электрондық ресурстарды пайдаланушылар саны	2608	1041	9000	6100	2609	1143
Жалпы кітап шығарылымдарының саны	181557	115924	180000	96200	181560	117339
↳ қоса электрондық құжаттарды беру	468	252	465	215	475	252

↳ қоса электрондық басылымдарды шығару		245	145	225	120	252	145
Келу саны		72238	47204	72000	43800	72243	50459
Электрондық каталогтағы пайдаланылған жазбалар саны							
Мәдени шаралардың саны.	офлайн	403(барлығы 844)	441	100	200	454(барлығы 846)	392
	онлайн	127 (барлығы 574)	447	100	200	115(барлығы 577)	462
Келушілер саны мәдени іс-шаралар	Офлайн оқиғаларға қатысушылардың саны	6309 (барлығы 14807)	8498	1500	1000	6311 (барлығы 14811)	8500
	Қаралым	7037 (барлығы 22007)	14970	5000	5000	7097 (барлығы 22012)	14915
Келісімділік оқылым қатысу		19,9%	17,55%	20%	15,77%	19,92%	16,32%
% қордың жаңаруы		7,93%	7,14%	8%	7,18%	7,93%	7,02%

«Оқитын ұлт» жобасының көрсеткіштері

	Бір ел – бір кітап															
	1 тоқсан				2 тоқсан				3 тоқсан				4 тоқсан			
	офлайн	қамту	онлайн	қаралым	офлайн	қамту	онлайн	қаралым	офлайн	қамту	онлайн	қаралым	офлайн	қамту	онлайн	қаралым
5 дет.	5	82	4	253	6	80	1	25	1	8			4	33		
10м.	18	365			18	342			27	544			30	697		
Барлығы:	23	551	4	253	24	422	1	25	28	552			34	730		
Әдеби өлкетану																
	1 тоқсан				2 тоқсан				3 тоқсан				4 тоқсан			

	офлайн	қамту	онлайн	қаралым	офлайн	қамту	онлайн	қаралым	офлайн	қамту	онлайн	қаралым	офлайн	қамту	онлайн	қаралым
5дет.	8	123	1	92	11	158		50	15	212		188	5	90		46
10м.	15	328			13	351			14	362			16	374		
Барлығы:	23	451	1	92	24	509		50	29	574		188	21	464		46
Оқу уақыты!																
	1 тоқсан				2 тоқсан				3 тоқсан				4 тоқсан			
	офлайн	қамту	онлайн	қаралым	офлайн	қамту	онлайн	қаралым	офлайн	қамту	онлайн	қаралым	офлайн	қамту	онлайн	қаралым
5дет.	84	1246	11	1002	120	1912	40	646	72	1036	1	289	123	1529	57	4506
10м.	78	1416	125	3162	59	1123	118	4033	67	1438	126	3902	37	1160	93	3818
Барлығы:	162	2662	136	4164	179	3035	158	4679	139	2474	127	4191	160	2387	150	8324

IV. Кітапхана қорын қалыптастыру және ұйымдастыру

Ағымдағы жылы негізгі басым бағыттар:

- кітапхана қорын жинақтау
- филиалдар жұмыс істеген ерекшеліктерді, контингентті, бағыттар мен бағдарламаларды ескере отырып, қорды жинақтау
- карточкалық және электрондық каталогты өңдеу
- мерзімді басылымдарға жазылу
- пайдаланылмайтын, бейінді емес және көп даналы әдебиеттерді филиалдар арасында қайта бөлу, қорларды ескірген басылымдардан босату.

Жинақтауға қаржыландыру (балалар кітапханалары)

	2021 (мың теңге)	2022 (мың теңге)	2023 (мың теңге)
Барлығы	1703	2047	2092
кітаптар	603	947	1339
Мерзімді басылым	1100	1100	753

- Жинақтау көздері: жергілікті бюджет, әлеуметтік маңызы бар әдебиеттерге мемлекеттік тапсырыс, мерзімді басылымдарға жазылу, авторлардың, ұйымдардың және жеке тұлғалардың сыйлықтары болып табылады.
- Ағымдағы жылы «Қарағанды қаласының ОКЖ» КММ балалар қорына барлығы **1906** дана кітап, оның ішінде мемлекеттік тілде **1425** дана.

- Кітапхана қорларын жинақтау шешуді қажет ететін басты мәселе болып қала береді. Кітаптардың бағасы өте жоғары. Кітаптар кітапханалар үшін қол жетімді бола бастады. Салалық әдебиеттердің, әсіресе Қазақстанда және кіші жастағы балалар үшін ұсынылатын, әсіресе қазақстандық прайстарда талап етілетін ассортименті жоқ. Баға ұсыныстары негізінде жасалатын шарттар бойынша жинақтау жаңа проблемаға айналды-кітапхана енді әртүрлі көздерден, соның ішінде тікелей баспалардан әдебиеттерді сатып алуды таңдамайды. Жабдықты перспективалық жоспарлау мүмкін болмады. Бұл мәселелерді шешу үшін орталықтандырылған жинақтау және тұрақты, жеткілікті қаржыландыру қажет.

Бұл проблемалар жалпы және әсіресе мемлекеттік тілдегі әдебиеттерді жинақтау процесін едәуір қиындатады әсіресе мемлекеттік тілдегі салалық әдебиет бойынша таңдау жоқ.

Әдебиеттің түсуі		дана		Қазақ т.		
Түскен барлық құжаттар (дана) (кітаптар + мерзімді басылым + CD)		Балалар кітпх.	Бал-ға қыз.к. көпш.кіт.	Балалар кітапх.	Бал-ға қыз.к. көпш.кіт.	
Түскен барлық құжаттар (дана)		1241	665	920	505	
Оның іш.	ОКЖ ішінде қайта бөлінді					
	«таза түсім» (барлығы)	1241	665	920	505	
«таза түсім» жинақтау көздері бойынша	Есепке қойылған мерзімді басылымдар (жыл бойы тігілген газеттер мен журналдар сомасы)	671	438	468	351	
	Бюджеттік жинақтау	Бюджет қаражатына алынған кітаптар саны	414	227	299	154
		↳ оның ішінде CD және DVD, бюджет қаражатына алынған				
	Мемлекеттік тапсырыс бойынша алынған басылымдар	156		153		
	↳ оның ішінде CD және DVD					
	Жоғалған кітаптардың орнына оқырмандардан алынған кітаптар					
	Қорды тексеру кезінде кітаптарды өтеу					
	Демеушілік көмек + оқырмандардан немесе ОӘФК арқылы сыйлық					
Басқа көздер (болса)						

Басылым түрлері бойынша түсімдерді талдау (балалар кітапханалары)

	Барлығы түсті	Кітаптар	Газеттер	Журналдар	CD-дискілер
атауы	116	90	2	24	
оның ішінде қаз.т.	79	65	1	13	
данасы	1241	570	40	631	
оның ішінде қаз.т.	920	452	18	450	

Балаларға арналған басылымдардың түсімдерін талдау (балалар кітапханалары)

Барлығы	Оның ішінде білім салалары бойынша (дана)										Барлығы	Оның іш.қаз.т.
	ҚСӘ		ЖФӘ		Техн., а/ш		Өнер, спорт		Көркем әд., тіл білімі., филология			
	Барл.	қаз.т.	Барл.	қаз.т.	Барл.	қаз.т.	Барл.	қаз.т.	Барл.	қаз.т.		
2021	910	483	101	10	65	10	69	39	1978	1272	3123	1814
2022	813	418	99	37	25	14	71	44	1491	998	2499	1511
2023	539	321	92	68	25	12	48	41	1202	983	1906	1425

Балаларға арналған басылымдардың түсімдерін талдау (балалар кітапханалары)

Барлығы	Оның ішінде білім салалары бойынша (дана)										Барлығы	Оның іш.қаз.т.
	ҚСӘ		ЖФӘ		Техн., а/ш		Өнер, спорт		Көркем әд., тіл білімі., филология			
	всего	каз яз	всего	каз яз	всего	каз яз	всего	каз яз	всего	каз яз		
2021	435	214	63	3	21	8	37	31	1255	765	1811	1021
2022	498	223	74	27	20	10	45	24	922	622	1559	906
2023	296	150	47	39	24	12	47	41	827	678	1241	920

Балаларға арналған басылымдардың көпшілік кітапханаларға түсуін талдау

Барлығы	Оның ішінде білім салалары бойынша (дана)										Барлығы	Оның іш.қаз.т.
	ҚСӘ		ЖФӘ		Техн., а/ш		Өнер, спорт		Көркем әд., тіл білімі., филология			
	всего	каз яз	всего	каз яз	всего	каз яз	всего	каз яз	всего	каз яз		
2021	475	269	38	7	44	2	32	8	723	507	1312	793
2022	315	195	25	10	5	4	26	20	569	376	940	605
2023	243	171	45	29	1		1		375	305	665	505

Мерзімді басылымдардың қорға түсуі (балалар кітапханалары)

Барлығы		Оның ішінде қазақстандық басылым					
жиынтық	атауы	сомасы		жиынтық		атауы	
		барл.	оның іш.қаз.т.	барл.	оның іш.қаз.т.	барл.	оның іш.қаз.т.
123	53	730806,68	638450,72	96	71	37	29

Қордан құжаттардың шығуы (детские библиотеки)

«таза» шығу	білім салалары бойынша					Барлығы	Оның іш.қаз.т.
	ҚСӘ	ЖФӘ	Техн., а/ш	Өнер, спорт	Көркем әд., тіл білімі., филология		

барлығы: оның ішінде	2217	367	84	340	4173	7181	1194
Физикалық-ескірген	2217	367	84	340	4173	7181	1194
Моральдік-ескірген							
Басқа ведомство кітапханаларына берілді							
Қорды тексеру нәтижесінде есептен шығарылды (жетіспеушілік)							
Оқырмандармен жоғалған							
Апаттық жағдай							
Басқа							

Қарағанды қаласының ОКЖ балалар кітапханаларында әдебиеттерді есептен шығару физикалық және моральдық жағынан ескірген себептер бойынша жүргізілді.

Есепті жылдың соңындағы кітапханалардағы балаларға арналған басылымдар

Көрсеткіштердің атауы	барлығы	Оның іш.мазмұны бойынша											
		ҚСӘ		ЖФӘ		Техн., а/ш		Өнер, спорт		Көркем әд., тіл білімі, филология		Оның іш.қаз.т.	
		бал.	көпш.	бал.	көпш.	бал.	көпш.	бал.	көпш.	бал.	көпш.	бал.	көпш.
2023 жылы барл.түсті	1906	296	243	47	45	24	1	47	1	827	375	320	508
Оның іш.балалр басылымы	1906	296	243	47	45	24	1	47	1	827	375	320	508
Барлығы шықты	13431	2217	3222	367	198	84	66	340	77	4173	2687	1194	774
Есепті жылдың соңына құрайды	153071	15549	14990	6061	7701	2502	5462	2684	4540	52994	40588	21487	20011
Оның іш.балалар басылымы													

2023 жылға мерзімді басылымдар

• Мерзімді басылымдар әлі де кепілдендірілген кіріс көзі болып табылады. Бүгінгі жазылым-бұл айтарлықтай қаржылық шығындарды қажет ететін көптеген басылымдар арасында оңтайлы таңдау процесі. Жағдай әр жартыжылдықта жазылу бағасының тұрақты өсуімен қиындайды. Бірақ осыған қарамастан, біз көптеген кітапхана оқырмандарының сұраныстарын қанағаттандыруға тырысамыз. Жабдықтың бұл түрінің ерекшелігі жазылым құрылымдарымен жұмыс істеу жүйесімен және периодиканың ең толық репертуарын таңдаумен байланысты.

Биыл мынадай мерзімді басылымдарды жаздық: «Ақ бөбек», «Дружные ребята», «Балалар әлемі», «Маленькие художники», «Орталық Қазақстан», «Индустриальная Караганда», «Загадки истории», «Мурзилка», «Ақ желкен», «Ертегілер әлемінде» және басқалар.

• Жинақтаудың негізгі көзі жергілікті бюджет болып табылады. Жинақтау бөлімі баспаларда шығатын әдебиеттер туралы ақпараттың неғұрлым жедел көздерін: баспалардың прайс-парақтарын (кітапханаға электрондық пошта арқылы түскен), Интернетті пайдалануға тырысады.

Кітапхана қорларын толықтыру үшін оқырман сұраныстарын жоспарлы және тұрақты зерделеу, оқырман бас тартуларын талдау, сауалнамалардың қорытындылары жүргізіледі. Жинақтау бөлімі кітап нарығындағы жаңа әдебиеттерді үнемі қадағалап отырады, түрлі баспалармен ынтымақтасады, кітапхана-филиалдардың ұсынымдарын ескереді. Барлығы **1906 дана** кітап алды, оның ішінде қазақ тілінде **1425 дана** кітап.

Жергілікті бюджеттен **641 дана** кітап алынды, оның ішінде мемлекеттік тілде **487 дана** кітап алынды.

Кітаптардың типологиясы әр түрлі: ғылыми, бұқаралық-саяси, анықтамалық, оқу, бірақ басылымның едәуір бөлігі көркем шығармалардан тұрады.

Қазақстандық басылымның балалар әдебиеті 2023 жылы **552921,64 теңге** сомасына **258 дананы** құрайды. Бұл иынадай кітаптар: Н.Мұратәлиев «Ғажайып жерге саяхат», С.Лагерлеф «Нильстің таңғажайып саяхаты», Б.Соқпақбаева «Менің атым Қожа», Б.Момышұлы «Үшқан ұя», книги издательства «Мазмұндама» С.Хасан «Қажымұқан Мұңайтпасұлы кім?», «Ахмет Байтұрсынұлы кім?» және басқа, орта жастағыларға арналған энциклопедиялар «Энциклопедия: Таулар: жанартаулар, үңгірлер», З. Наурызбаева, Л. Калаус «Бату мен достарының алтын тостағанды іздегені». Сондай-ақ, бюджеттен үш тілде «Біл бала» бірегей интерактивті кітабы сатып алынды - бұл кітап балаға өз елінің ұлттық құндылықтарын білуге көмектеседі, интерактивті аудио кітап қазіргі заманның талабы бойынша әзірленген, мектеп жасына дейінгі және кіші жастағы балалар үшін қызықты. Сондай-ақ, ең кішкентай оқырмандарға арналған «Әліппе 3D» атты ақылды кітап алынды. Сондай-ақ, «Абайтану әліппесі» бірегей интерактивті кешені мен 3 дана электронды кітап алынды. Көру қабілеті нашар адамдар бұл кітаптарды қолдана алады, сонымен қатар олар үшін үлкейтілген қаріппен кітаптар сатып алды.

Кітап қорын сақтау.

Кітапхана қызметкерлерінің негізгі міндеттерінің бірі – кітап қорының сақталуын қамтамасыз ету.

Кітапхана қорын ұйымдастыру және қолдану бөлімінің негізгі бағыттары:

- кітапханаралық кітапалмасу бойынша оқырмандардың сұранысын қанағаттандыру;
- қордың құрылымдық бөлімшелерінің ОРТАЛЫҚ кітапхана каталог - индикаторы бойынша есепке алу;
- ІС түрінде кітап қорының мәліметтер базасын енгізу;
- ОҚЖ бойынша кітаптарды қалпына келтіру, өңдеу;
- Кітапхана филиалдарның сұранысы бойынша тақырыптық іріктеу жүргізу;
- жоспарлы, жоспарсыз (кітапханалар ауысқан кезде) кітап қорына тексеріс жүргізу;
- кітап қорының сақталуына сараптама.

➤ ретро кітап қорын сақтау және толықтыру, «Сирек кітаптар», «Кеңшілер даңқы» жобасының жұмысы

Кітап қорын ұйымдастыру және пайдалану бөлімі негізгі міндеттеріне кітапханалардың қорын мәдени және ақпараттық мұраның бір бөлігі ретінде сақтау кіреді. Бұл міндет кітап байлықтарын сақтау бойынша бөлімнің барлық қызметі, қорды сақтау үшін қажетті жағдайларды қамтамасыз ету бойынша тұрақты жұмыс болып табылады. Қормен жұмыс істеу мынадай технологиялық процестерді қамтиды: қорды пайдалануды ұйымдастыру, оның сақталуын қамтамасыз ету, тексеру, ескірген және ескі құжаттарды есептен шығару, дублетті және талап етілмеген басылымдарды беру.

КҚҰҚ кітап қоры

Всего кн.фонд	каз. яз	брош	ОПЛ	каз. яз	ЕН	каз. яз	Техн	ка. яз	С/х	каз. яз	Исс/сп	каз. яз	83	каз. яз	худ	каз. яз	д.р.яз	СД
22727 +46	5747 +30	248	6065 +11	1695 +9	2660 -	205 -	2141 -	109 -	474 -	28 -	484 +3	148 +3	3916 +4	918 +4	13524 +28	2656 14	5	33

Бақылау көрсеткіштері

№	Жұмыс мазмұны	жоспар 2023 жылға	орындалды 2023 жылы
1	ЖАА оқырмандары	836	836
2	ОКЖ ЖАА бойынша кітап берілімі	1587	1588
3	КҚҰҚ бойынша берілген кітаптар	2800	2800
4	Оның ішінде сұраныс бойынша:		
	- ЖАА сұранысы	2800	2800
	- Іріктеу	1221	1222
5	Кітап қоры толықтырылды	500	46
6	Кітап қорын қайта орналастыру	10000	13000
7	Индикаторлармен жұмыс:		
	- алында	10000	28710
	- салынды	10600	1450
8	Іріктеу саны	60	62

ОКЖ бойынша кітап қорынан шығарылған кітаптар саны.

Тізімнен шығарылды	білім салалары бойынша												Көркем әд.	Қаз тілі	барлығы	Қаз тілі
	ҚСӘ	Қаз. тілі	ЖТҒ	Қаз тілі	Тех.	Қаз тілі	а/ш	Қаз тілі	75/85	Қаз тілі	81/83	Қаз тілі				
Тізімнен шығарылды	369	57	201	21	62	3	1		300	23	151	14	3267	339	4351	457
	369	57	201	21	62	3	1		300	23	151	14	3267	339	4351	457
Барлығы																
Көнерген,ескірген																
Моральды ескірген																
ОКЖ Қарағанды қ. ІМ ҚАЖК РММ бюджетіне аударым																
Кітапхана қорын тексерісу барысында есептен шығарылған. (жетіспеген)																
Оқырмандардың жоғалтқандары																
Табиғи опат басқа																

2022 жылмен салыстырғанда кітапхана қорын жою өсті. Жинақтағы құжаттардың жойылуы оқырмандардың тозуы, ескіруі және жоғалуы себепті орын алды. Қордың ең көп пайызын 10-20 жыл бұрынғы басылымдар құрайды, олардың көпшілігі өзектілігін жоғалтқан, мазмұны ескірген, пайдаланушылар арасында сұранысқа ие емес.

2023 жылы ОАИФ-дағы кітап қоры 22 745 дананы құрайды.

Жаңа әдебиеттер түсті – 46 дана;

Көрсеткіштер орналастырылды – 46 дана;

Каталог көрсеткіштері үшін жаңа бөлгіштер әзірленді - 300 дана;

Жаңа келіп түскен кітаптар өңделді: мөр басып, қалталарды жапсырды.

Филиал кітапханаларына ауызша кеңестер берілді:

- қорды тексеру бойынша -20;

- кітап қорын сақтау туралы – 20;

-Филиалдарға бару – 20,

-практикалық көмек көрсету – 10.

Филиал кітапханаларының қызметкерлері үшін кеңестер, қызметтік хаттар және анықтамалар:

- ✓ Кітап қорын ББЖ, УДК бойынша орналастыру, сақтау режимін сақтау;
- ✓ Өлкетану құжаттарының қорын ұйымдастыру және сақтау;
- ✓ Мерзімді басылымдарды сақтау;
- ✓ 1С форматындағы кітап қорының деректер қорымен таныстыру;
- ✓ басылымдарды уақытылы жөндеу және түптеу;
- ✓ Оқырмандардың сұраныстарын қанағаттандыру;
- ✓ Өрт қауіпсіздігі талаптарын сақтау.

2023 жылы кеңестер – 60 берілді.

«Ретро кітап қоры» жұмысы

✓ «Сирек кітаптар – құнды дүние», «Кеңшілер даңқы» жобалары арқылы сирек кітаптарды насихаттауды жалғастырады;

✓ Кітап фестивалі аясында ретро қордан қалалық саябақта көшпелі кітап көрмесі ұйымдастырылды;

✓ «Ретро кітаптар» қорына 50-60-70 жылдардағы қазақ жазушылары шығармаларының алғашқы басылымдарын жинадық. Бұл жерде сақталған жарты ғасырлық кітаптар келешекте көне қолжазбалар қатарына қосылады деп ойлаймыз. Ретро кітаптар қоры жоспарланған іс-шараларды насихаттайды. Сайтта оқырмандар назарына «Қазақ классиктерінің ретро кітаптар жинағындағы» шығармалар тізімі ұсынылған.

Сирек кездесетін кітаптар көненің көзі ғана емес, тарихи ескерткіштер. Бұл өткеніміздің тарихи куәгері, демек, халқыңыздың өткенін өзін-өзі танудың қуатты құралы.

Мереке қарсаңында «Наурыз – мерекелік туралы 13 қызықты дерек» бейнеролигін ұсынды.

https://www.instagram.com/reel/Cp_0n57DLyc/?igshid=MzY1NDJmNzMyNQ==

Кітап қорын сақтаудың негізгі шарты – тіркеу. Осы мақсатта балаларға қызмет көрсету бойынша №1, 11, 12 филиалдарында кестеге сәйкес кітапхананың кітап қорларына ішкі тексерулер жүргізілді. Кітап талондары мен кітаптарды, сондай-ақ кітап қорының электронды 1С нұсқаларын салыстыру арқылы тексеріледі. Тексеру соңында кейбір жетіспейтін кітаптарды іздестіру жұмыстары жүргізілді. Бұрынғы есептен шығару актілері мен оқырман формулярлары қаралып, борышкерлермен жұмыс жүргізілді. Сонымен бірге есептен шығару үшін ескірген, өңдеуге келмейтін кітаптарды іріктеу жұмыстары жүргізілді.

Кестеге сәйкес «кітап қорын сақтау жөніндегі комиссия» есептен шығаруға арналған кітаптарды зерделеу мақсатында филиалдарға барып, комиссия шешімін ұсынды.

Кітап қорын тексеру және кітаптарды зерделеу нәтижесінде комиссия «Қарағанды қаласының орталықтандырылған кітапхана жүйесі» КММ қорынан №11, 12, 15 балаларға қызмет көрстеу филиалдары өндеуге келмейтін кітаптарды есептен шығару туралы шешім қабылдады. 4351 дана сомасы **106 206,76** (жүз алты мың екі жүз алты) теңге. 76 тиын. 2015 жылғы 7 желтоқсандағы No374 «Мемлекеттік кітапханалардың кітапхана қорын есепке алу және есептен шығару жөніндегі нұсқаулық» республикалық деңгейдегі нормативтік құқықтық құжатына сәйкес және «Мәдениет, тілдерді дамыту бөлімі» мемлекеттік мекемесінің хаты негізінде, Қарағанды қаласының дене шынықтыру және спорт басқармасы» 2023 жылғы 22 маусымдағы № 442, 2023 жылғы 10 қазандағы № 711 бұйрығымен кітап есептен шығарылды. Қайта өндеуден өткеннен кейін түскен қаражат бюджетке аударылды.

Мерзімді басылымдар кітап қорында жылдар бойынша, республикалық басылымдар 5 жыл, ресейлік басылымдар 3 жыл сақталады. 51 газет жинағы және 2690 дана журналдар есептен шығарылып, макулатураға өткізілді. Қайта өндеуден өткеннен кейін түскен қаражат бюджетке аударылды.

Қорды сақтау оқырмандарды кітапты ұқыпты ұстауға, оқырман қарызымен күресуге, кітаптарды жөндеуге, қор есебін жүргізуге және т.б. үйретеді. Барлық кітапханаларда оқырмандармен кітапхананы пайдалану ережелері және кітаптармен дұрыс жұмыс жасау туралы әңгімелер жүргізіледі. Қорды сақтау бойынша жеке және топтық іс-шаралар: телефон қоңыраулары, үйме-үй аралау, жеке еске салу парақтары; SMS. әлеуметтік желілерде желілер.

Қарағанды қаласының орталық кітапханасының кітап қорын сақтау мақсатында есепті кезеңде реставратор 980 кітапты қалпына келтірді. 2023 жылы реставратор №12 балаларға қызмет көрсету филиалында кітапханашыларға шағын кітап жөндеу бойынша шеберлік сыныбы өткізілді, оның барысында филиал кітапханашыларымен бірге 41 кітап қалпына келтірілді.

Сондай-ақ есепті кезеңде реставратор «Кітаптардың зақымдануын қалай болдырмауға болады» тақырыбындағы шағын кітаптарды жөндеу туралы бейнеролик түсіріп, Instagram-да орналастырды.

<https://www.instagram.com/reel/Cz2p47BqRZQ/?igshid=MzY1NDJmNzMyNQ==>.

ОКЖ сайтында кітапты қалпына келтіру бойынша бейне сабақтар топтамасы басталып, «Кітаптардың бүлінуінің алдын алу жолдары» атты бірінші сабақ жарияланды.

Реставратор өз жұмысындағы шеберлігі мен дағдыларын жетілдіру үшін кітапты қалпына келтіру саласындағы жұмыстың жаңа әдістерін үнемі зерттеп отырады.

Кітапханашылар өз қызметінде балаларды кітап оқуға баулуға ғана емес, кітапқа ұқыптылықпен, сүйіспеншілікпен қарауға үйретуге тырысады.

Бұл міндеттерді жүзеге асыру балалар кітапханасы оқырмандарының аралас жас тобын ұйымдастыру және оның негізінде 12 бала, 1 бала «Кітап ауруханасы» үйірмесін құру арқылы мүмкін болды. Үйірме жұмысында әртүрлі формалар қолданылады: әңгімелесу (кітап атынан әңгімелесу), іскерлік ойын, презентациялар, практикалық сабақтар. «Ескі кітаптың киім үлгісі» жедел бұрышы бар, онда «Кітапхана достары» үйірмесінің мүшелері кітаптарды жеңіл және орташа жөндеу жұмыстарын жүргізеді. (5 бала, 11 бала, 15 бала)

Кітаптарды және кітапхананы пайдалану ережелерін насихаттау «В контакте», Instagram парақшаларында үнемі жүргізіледі; кітапханаға экскурсия және ББЗ қатысты іс-шаралар кезінде:

Барлық филиалдарда экскурсиялар өткізілді:

«Первоклассный читатель пожаловал к нам»

➤ «Книжное царство встречает друзей»

➤ «Дом, где живут книги»

➤ «Здравствуй, книжкин дом!» и др.

Кітапқа қамқорлық тақырыбы мектеп оқушыларының жеке және топтық әңгімелесуінде көрініс тапты:

- беседа «Книга-твой друг. Береги ее!» /1-2кл./
- беседа «Книга в твоих руках» /3-4кл./
- библиография «Ужасно интересно все то, что неизвестно» /5-6кл./ и др.

Борышкерлермен жұмыс.

Қордың сақталуын қамтамасыз етуде қарызға қарсы тұрақты күрес маңызды рөл атқарады. Оқырман қарызын жою Орталықтандырылған кітапхана жүйесінің құрамдас бөлігі болып табылады. 2023 жыл бойы ОҚЖ қызметкерлері борышкерлермен тиімдірек жұмыс істеу үшін әлеуметтік желілерді пайдаланды. Телефон қоңыраулары – еске салғыштар, SMS хабарламалар. Құжаттарды кітапхана қорына қайтару, кітапханалық тәртіпті бұзушылардың мақтанышына айналмай, ұйымдастырылған акциялардың арқасында мүмкін болады, мысалы: Жүйенің барлық кітапханаларында борышкерлермен жұмыс жүргізу бойынша дәптер сақталады.

Барлық филиалдарда кітапхана қарыздарын кешіру шарасы өтті. «Алаңдаған оқырмандар күні» «Кітаптарды туған жеріне қайтар!», «Борышсыз кітапхана»; «Кешірілетін кітаптар апталығы»;

«Алаңдатылған оқырмандар күні» өтті. Оқырман бұл күні кітаптардың кешігу себебін түсіндіруге міндетті емес, оған ешқандай айыппұл салынбайды, кез келген ескіру мерзімі бойынша қарызын өтей алады. «Ұмытшақ оқырмандар» әдебиетті өздеріне және отбасына немесе достарына тапсыра алады.

Қайтарылған кітап күні «Борышкер, жауап бер!».

- «Кітап үйге қайтқысы келеді» акциясы өткізілді, оған волонтерлер – борышкерлермен бір сыныпта оқитын немесе жақын жерде тұратын балалар шақырылды.

- Өткізілген науқандар, онкүндіктер, рейдтер: «Борышсыз кітапхана», «Борышкер болма», «Оқыдың ба, қайтаруды ұмытпа» «Қайтарылған кітап апталығы»: «Қош келдің, борышкер», «Кітапты қайтаруға асығыңыз», «Кітапты тауып үлгер».

Кеңес пен кітапхана қызметкерлерінің жұмысы борышкерлермен жұмыс істеуге, кітаптарды жөндеуге, күнделікті мәселелерді шешуге көмектеседі. Кітапхананың ағымдағы кезеңдегі қызметі мақсатты және жан-жақты болды, қоғамдық ұйымдармен және мекемелермен шығармашылық ынтымақтастыққа, оқырмандарды тартуға және кітапхананың жағымды имиджін қалыптастыруға ықпал етті.

Кітап қорын сақтау жөнінде оқырмандар арасында үнемі жеке әңгімелер өткізіліп тұрады. Оқырмандарды тіркеу кезінде кітапханашылар оқырмандарды Кітапхананы пайдалану ережелерімен таныстырады. Абонемент қызметкерлері әдебиеттерді уақытылы қайтарудың маңыздылығы туралы айтып, Кітапхананы пайдалану Ережелерінің бұзылуына жол бермеу үшін түсіндіру және алдын алу жұмыстарын жүргізеді. Оқырман қарызын жою бойынша атқарылған жұмыстардың нәтижесі сараланады. Жұмыстың ең тиімді түрлері телефон арқылы ескертулер мен үйді аралау болып табылады. Жүйелі, кешенді жұмыстың нәтижесі – оқырман қарызының күрт азаюы (оқырман-борышкерлер саны 3 еседен астам азайды).

кезені	Борышкер саны	Кітап саны	Оқырмандар %
2021г	385	1960	20%
2022г.	295	1620	18,2 %
2023г.	274	1540	17,7 %

Бірыңғай қорды насихаттау

Мерейтойлар мен атаулы даталарда филиалдарға тақырыптық әдебиеттер жинақтары ұйымдастырылды. Құрылымдық бөлімшелерге саясат, экономика, экология, денсаулық, спорт және көркем әдебиеттер: классика, детективтер, романдар, ғылыми-фантастика сияқты тақырыптар бойынша әдебиеттерді таңдауға да көмек көрсетілді.

Жүйе ішіндегі алмасу (ЖА)

2023 жыл ішінде бірыңғай кітапхана қоры арқылы жүйеішілік алмасу үшін құжаттарды беру белсенді жүргізілді. БКҚҰҚ бөлімі, орталық кітапхананың қызмет көрсету бөлімі және филиал кітапханалары арасында кітап алмасу өтті. Көп пайызы көркем әдебиетті пайдалануға арналған. Бұл кітапханаларда заманауи көркем әдебиеттің жетіспеуімен, оның орнын орталық кітапхана қоры есебінен толтыруға тырысуымен түсіндіріледі. Салалық әдебиеттерді пайдалану көрсеткіші оқырмандардың жеке сұраныстарынан және тақырыптық жинақтардың таңдауынан тұрды:

- ✓ жазушы, филология ғылымдарының кандидаты Мұрат Әуезовтің 80 жылдығына;
- ✓ туғанына 335 жыл толуына орай. Қазақтың ақын-жыраулары Бұқар жырау
- ✓ Қалқаманұлы; Алаш партиясының мүшесі, ақын Мағжан Жұмабаеваның 130
- ✓ жылдығына; Шәкәрім Құдайбердіұлының 165 жылдығына;
- ✓ «Бір ел – бір кітап» акциясына және т.б. жоспар бойынша.

Негізгі көрсеткіштерді жүзеге асыру сипаттамасы.

Статистикалық мәліметтерді талдау жүйе ішілік кітап алмасу қызметіне қажеттіліктің артқанын көрсетті. Сұраныстардың негізінде кітапханалар үшін кітап таңдауын қалыптастыра отырып, орталық кітапхана өз филиалдарында қажетті әдебиеттердің жетіспеушілігін толтырады. Мысалы, атаулы және есте қаларлық күндерге арналған тақырыптық таңдаулар сәтті өтті. Қазақстан жазушыларының, жергілікті авторлардың әдебиеттері. Атаулы даталар мен ел өміріндегі түрлі өзекті мәселелерге арналған тақырыптық жинақтар құрастырылған. Жыл бойы филиалдар жоспар бойынша жеке іріктеу алады.

Сұраныстардың тақырыбы

ЖА бойынша ең көп сұралатын тақырыптар - баланың жеке басын тәрбиелеу, тарих, психология, оқу әдебиеті және т.б. Филиал кітапханаларындағы ЖА қызметтерін студенттер, медицина қызметкерлері, мұғалімдер, тәрбиешілер, жұмысшылар, мектеп оқушылары, зейнеткерлер және басқа санаттағы адамдар пайдаланды. оқырмандар. ОКЖ ең көп пайдаланушылары – жоғары және орта арнаулы оқу орындарының студенттері, сондықтан оқу пәндеріне сұраныс көп болды, оқырман сұранысының едәуір бөлігі тарихи, көркем әдебиет, психология кітаптары, сұранысы жоғары кітаптар болды. Мысалы, филиал кітапханаларында пайдаланушылар ЖА арқылы заманауи фантастика мен ғылыми-фантастикаға белсенді түрде тапсырыс берді. Жүйеішілік кітап алмасудың бір жылдағы қорытындысын шығара отырып, мынаны атап өткен жөн:

- ✓ жүйе ішілік алмасу пайдаланушыларға олардың тұратын жеріне қарамастан қызмет көрсетуде бірдей жағдайларды қамтамасыз етіп, қажетті құжаттарды жылдам алуға мүмкіндік берді;
- ✓ Кітапхана-библиографиялық қызмет көрсетуді жақсартуға мүмкіндік берген «уақытша» пайдаланатын әдебиеттер болды, өйткені тек филиал кітапханасының көмегімен оқырман сұранысын уақтылы және толық қанағаттандыру мүмкін емес еді;
- ✓ ЖА көмегімен ОКЖ қорларының таралымы өсті.

Тәжірибе көрсеткендей, ВСО белсенді жұмыс істеген кезеңде филиалдық кітапханалардың ықпал ету аясы айтарлықтай кеңейіп, олардың халық арасындағы беделі арта түсті.

Білім салалары бойынша кітап тарату

Кітап қоры	Қазақ тілінде	Кітап берілімі	Қазақ тілінде	ҚСӘ	Қазақ тілінде	ЖҒ	Қазақ тілінде	Техн	Қазақ тілінде	а/ш	Қазақ тілінде	өнер	Қазақ тілінде	81/83	Қазақ тілінде	Көркем әд.	Қазақ тілінде
27745	5531	6786	4100	650	430	410	198	380	120	220	135	450	185	684	678	3992	2354
		25%	74,1%	9,5%	10,4%	10%	4,8%	5,5%	2,9%	3,2%	1,9%	6,6%	4,5%	10%	16,5%	58,8%	57,4%

Жүйеішілік кітап алмасу арқылы кітап тарату жылына 12 006 дана кітапты құрайды. Есепті жылмен салыстырғанда өсу +4. 2023 жылы бірыңғай қорды ұйымдастыру және қолдану бөлімі құрылымдық бөлімшелер үшін 255 жинақ дайындады.

Қорытындылай келе, бірқатар кітапханалар кітап қорын ЖА да тиімді көрсеткіштерін өткен жылдың деңгейінде ұстап тұрғаны байқалады. Қазіргі жағдайда ЖА-ды белсендіру тек көптеген факторларға байланысты барлық кітапханалардың табысты, тиімді жұмысынан ғана артуы мүмкін:

- ✓ қордың құрамы мен мөлшері;
- ✓ кітап қорларының пайдаланылуын зерделеуді ұйымдастыру, кейіннен қайта бөлу мақсатында әрбір құрылымдық бөлімшенің қорындағы пайдаланылмаған әдебиеттердің көлемін анықтау;
- ✓ Кітапхана қорын жаңа кітаптармен толықтыру мақсатында оқырмандардың қанағаттандырылмаған сұранысы туралы кітапхана деректерін жүйелі түрде талдау және қорытындылау;
- ✓ ОКЖ кітап қорларының құрамы мен жаңа түсімдер туралы жүйелі және толық ақпарат жасап отыру (мониторнг);
- ✓ ОКЖ барлық құрылымдық бөлімшелерін жүйеішілік кітап алмасуға тарту;
- ✓ ең бастысы – кітапхана қызметкерлерінің белсенділігінен, олардың пайдаланушылар алдындағы моральдық және кәсіби жауапкершілігінен.

Қорытынды

1. Жаңа басылымдар саны - 47 дана. қордың жаңартылуы 0,2 %.
2. Кітапханадағы жаңа заманауи басылымдарды көбейту қажет.

Ұмытыла бастаған басылымдарды іс-шаралар арқылы насихаттау.

V. ОҚЫРМАНДАРМЕН ЖҰМЫСТЫҢ МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ ҰЙЫМДАСТЫРУЫ

Оқу топтарын талдау

Жас санаты	саны
0-ден 10 жылға дейін	5438
Оның ішінде мүмкіндігі шектеулі балалар	39
11 жастан 15 жасқа дейін	7980
Оның ішінде мүмкіндігі шектеулі балалар	62
RFC	2508
Басқа	270
БАРЛЫҒЫ	16297

Балалар кітапханаларының жұмысын талдау барысында 2023 жылы оқырмандар саны 16297 адамды құрайтыны анықталды. Олардың ең белсенді санаты 11-15 жас аралығындағы балалар. Ақпаратты насихаттаудың заманауи әдістерін қолдана отырып, кітап пен кітап оқуды әлеуметтік желілер арқылы насихаттаудың арқасында бұл санат өткен жылмен салыстырғанда 11 пайызға өсті, атап айтқанда 7908 оқырман тіркелген. Кітапхана пайдаланушыларының тағы бір маңызды санаты – 0 жастан 10 жасқа дейінгі балалар. Балалар оқуының жетекшілерімен, атап айтқанда ата-аналармен және мұғалімдермен жүргізілген табысты жұмыстың арқасында оқырмандардың бұл санаты биыл да белсенділік танытып, 0-10 жас аралығындағы 5 438 және сәйкесінше 2 508 балалар оқу жетекшілері тіркелген. Сондай-ақ, бейімдеу бағдарламасы мен «Шекарасыз кітапхана» жобасының арқасында 0-10 жас аралығындағы санаттағы 39 мүмкіндігі шектеулі пайдаланушы және 11-15 жас аралығындағы 62 пайдаланушы қала кітапханаларын аралады. Балалар мен жасөспірімдер ерекше әлеуметтік-демографиялық топ ретінде қоғамның назарын арттыруды талап етеді. Бүгінде ол болашақтың бейнесін қалыптастырып, алып жүр, оған қоғамның дамуы мен аға ұрпақтың игілігі үшін жауапкершілік жүктелген.

Қоғамдық іс-шаралар туралы ақпарат

Іс-шаралар	жоспар 2023		Іске асыру 2023	
	онлайн	оффлайн	онлайн	оффлайн
Қоғамдық іс-шаралар	500	500	577	846
Қатысушылар саны	18000	13000	22012	14811
Жарыстар	15	10	15	20
Қор	25	30	25	35
Маркетингтік зерттеулер, әлеуметтік	60	40	65	50

Ата-аналарға да, балаларға да келушілерді таң қалдыратын кітапхананың түбегейлі өзгеше, заманауи бейнесін көрсету өте маңызды. Бұл қасиет – таң қалдыру, қызығушылықты ояту, қызығу – бүгінде Қарағанды қаласының орталық кітапханасы балалар кітапханаларының қызметінің негізгі мотивіне айналуда. Дәстүрлі және онлайн форматта өткізілген зияткерлік ойындар, квесттер, сайыстар кітапханаларда үлкен табысқа ие болды. Жазушылар мерейтойлары көптеген акциялармен, флешмобтармен, Біріккен Жазушылар күндерімен және онлайн жобалармен атап өтілді.

Жұмыстың негізгі бағыттарындағы іс-шаралар

Тарихи бағыт

Барлық ОКЖ кітапханаларында осы тақырып бойынша кітап көрмелері бар.

Мақсаты: мектеп оқушыларының бойында тарихи дәстүрлерге, адамгершілік, рухани және мәдени мұраларға негізделген өмірлік құндылықтарды қалыптастыру, балалар мен жасөспірімдерді халық ауыз әдебиеті мен әдебиеттің үздік шығармаларын оқуға баулу, кітапханаға жаңа оқырмандарды тарту, демек ойдағыдай қалыптастыру, өскелең ұрпақтың патриоттық санасын қалыптастыру.

10 қараша күні Мұхтар Омарханұлы Әуезов атындағы кітапхананың балалар бөліміне №4 арнайы мектеп-интернатының оқушылары С.Х.Рамазанова және Б.С.Бекмағанбетов ұстаздарымен бірге келді. Балаларға «Алаш айнасы» атты тарихи экскурсия өткізілді. Шара барысында жиналғандарға танымал «Тарих», «qulaq sal» арнасынан бейнероликтер көрсетіліп, қызықты деректер талқыланды.

15 наурыз күні №1 жастарға қызмет көрсету филиалында Мартбек Мамраевтың туғанына 115 жыл толуына орай «Батырды еске алу» атты ерлік сабағы өтті. Шараға Ж.Ақбаев, Ю.Павлов және Ж.Ташенов атындағы мектептердің оқушылары қатысты. Мәртебелі қонақ Клара Мартбекқызы әкесі туралы естеліктерімен бөлісті. Ж.Ақбаев атындағы орта мектебінің оқушылары «Кестелі Орал» қойылымын көрсетті.

14 ақпанда №12 балаларға қызмет көрсету кітапхана-филиалында №95 ОМ 10-сынып және №73 ОШ 9-сыныптар «Ауғанстан – тірі жад Story time» өтті. Шараға Ауған оқиғасына қатысқан интернационалист-жауынгерлер – Б.Тайбеков, С.Тоқтарбеков, Е.Айнабеков, М.Қ.Жарықовтар шақырылып, 32 адам қатысты.

Еліміздің мемлекеттік мерекесіне орай №11 балаларға қызмет көрсету кітапхана-филиалының оқырмандары үшін телеарналармен бірлесе отырып Қазақстанның Республика болып қалыптасуының белестері мен жолын ашатын «Менің Отаным – Қазақстаным» атты іс-шара «Еуразия» және «5-арна» телеарналарымен бірлесе өткізілді. **Іс-шараға қатысушылар:** Татьяна Ивановна Уголькова – «Good City» қайырымдылық қорының жетекшісі, тележурналист, 5-арнадағы «Планетадағы көршілер» бағдарламасының авторы; Воронков Илья Николаевич - Голдвей компаниясының директоры, отбасылық психолог, «Талант» шығармашылық-қолөнер студиясының жетекшісі, қарағандылық балалар жазушысы.

Патриоттық бағыт

2023 жылдың 19 сәуірінде №16 кітапханада патриоттық айлық аясында Б.Момышұлының «Біздің генерал» кітабын талқылау өтті. Адамгершілік қасиеттерге, отансүйгіштікке, Отанға деген сүйіспеншілікке, батырларды мақтан етуге, интернационализм сезімін ояту мақсатында «Бабалар даналығы ұрпақ ісінде» атты кітап көрмесі мен «Ақиқат пен аңыз» атты презентация ұйымдастырылды. Б.Момышұлының өмірі мен шығармашылық жолы таныстырылды. Б.Момышұлы өмірінің қызықты сәттерін, Кубаға сапары туралы ҚР білім беру ісінің үздігі Смағұлова Ғазиза Ғабдоллақызы айтып берді. Жігіттер Б.Момышұлының өмірі туралы көптеген жаңа мәліметтер алды.

1 мамыр күні Қарағанды қаласының орталық саябағында «Киіз үйдегі кітапхана» жобасы аясында Қазақстан халқының бірлігі күніне арналған «БІНТМАҚ ТҮБІ – БІРЛІК» атты іс-шара өтті. Шара барысында «Султик» және «Өнерлі бала» үйірмелерінің мүшелері өлең оқып, әннен шашу

шашты. Қала тұрғындарына киіз үйде буккроссинг, «Достық пен келісім мекені» кітап көрмесі, жылжымалы кітапхана, сирек кітаптар көрмесі, оқырман балалар салған суреттер көрмесі ұсынылды. Сонымен қатар саябаққа келген қонақтармен әр елдің ұлттық ойындары ойналды.

3 мамыр күні №12 балаларға қызмет көрсету кітапхана-филиалында азамат және патриоттық қасиеттерді бойына сіңірген жеке тұлғаны қалыптастыру және дамытуға ықпал ету мақсатында №95 МГ 3в сынып оқушылары арасында патриоттық ойын өткізілді. Отансүйгіштікке, Отанға деген сүйіспеншілікке, оны аялап, қорғауға дайын болуға тәрбиелеу. Отан қорғаушылар күніне арналған «Отанға қызмет етуге лайық!». Қазіргі уақытта: 22 адам.

Кеңес Одағының Батыры И.В.Панфиловтың туғанына 130 жыл толуына орай №15 балаларға қызмет көрсету кітапхана-филиалы №86 орта мектептің оқушыларымен «Аты аңызға айналған дивизия командирі» атты қызықты сұхбат сағатын өткізді. Іс-шара: өскелең ұрпақты Отан тарихының ерлік беттерімен таныстыру, азаматтық қоғамды патриоттық сезімге, өз Отанын қорғаған адамдарға құрмет пен алғысқа тәрбиелеу.

Өскелең ұрпақты отансүйгіштікке, Отанға деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу мақсатында балаларға қызмет көрсету бойынша №12 кітапхана-филиалында 164 адам қамтылған 11 іс-шара өткізілді. Оның ішінде Алғыс күніне арналған «Құтты елге тағзым» өнегелік сабағы, «Серікбол Қондыбайдың рухани мұрасы» атты тәрбие сағаты, «Бірлік – жеңілмес» ақпараттық сағаты, «1 мамырға арналған ашық хат» шығармашылық іс-шарасы, Қазақстан халқының бірлігі күнін мерекелеуге арналған, Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәміздері күніне арналған «Халықтың рухы осы рәміздерде», «Ал мұнда Қазақстанда... » ақпараттық ойыны.

Өлкетану

Кітапхананың өлкетану қызметі балалардың кішкентай Отанына деген сүйіспеншілігін оятуға, оның тарихы мен мәдениетіне, әдет-ғұрыптары мен дәстүрлеріне, жерлестерінің бейбіт және әскери еңбегіне құрметпен қарауға, патриот және азамат дүниетанымын қалыптастыруға бағытталған. , өлкетану білімін насихаттау және туған өлке туралы кітаптарды насихаттау.

М.Әуезов атындағы орталық қалалық кітапханада «Султик» клубының мүшелері «dnd» жүйесі бойынша Қарағанды қаласына арналған рөлдік үстел ойынын ойнады. Үстел үстіндегі рөлдік ойын жанды қарым-қатынасты біріктіреді. Жасөспірімдер мінез-құлықты реттеуге, басқаларды тыңдауға, өз көзқарасын тұжырымдауға, стратегия арқылы ойлауға, қиындықтарды жеңуге үйренеді. Сондай-ақ, үстел ойындары бір уақытта екі функцияны орындайды: ақыл-ой белсенділігін дамыту және ойын-сауық.

2023 жылғы 9 ақпанда № 12 кітапхана-филиалының оқу залында №95 МГ 6А сынып оқушыларына адамгершілік және патриоттық тәрбие беру; өлкетану білімін насихаттау, туған қаласы туралы кітаптарды оқуға тарту және дәріптеу мақсатында "Мен осы қалада тұрамын, Мен бұл қаланы білемін" ғажайыптар алаңы өткізілді. Қорытындылай келе оқырмандар " сіздермен мақтанамын, менің Қарағандым!" атты кітап көрмесімен танысып, туған қаласы мен оның ескерткіш жерлеріне виртуалды саяхат жасап, викторина фотосының сұрақтарына жауап берді.

№11 балаларға қызмет көрсету бойынша филиалы "Қала картасында Есімдер шоқжұлдызы" атты өлкетану ретро бағытын өткізді. "Менің қаламның көшелері" жобасы аясында және туған қаланың тарихы мен мәдениетіне деген сүйіспеншілік пен құрметке тәрбиелеу. Іс-шара барысында балалар Қарағандының қалыптасу тарихымен танысып, Қ.Аманжолов көшесі бойынша "экскурсия" жасады.

28 сәуірде № 5 балаларға қызмет көрсету бойынша кітапхана-филиалында "Алтын бесік", "Көктерек", "сұрыптау – менің махаббатым", "менің Әлім", "Ұлы Даланың ұлы адамдары" кітаптарының авторы, Сортировка кентінің тумасы Мұхамедкәрім Салкенұлы Бектұрсыновпен кездесу өтті. № 85 ЖОББМ оқушылары осындай қызықты адаммен танысуға және араласуға тамаша мүмкіндік алды. Оқушыларды балалық шақ туралы сұрақтардан бастап болашаққа арналған шығармашылық жоспарларға дейін барлығы қызықтырды. Оның "сортировка – менің махаббатым"кітабы туралы есту әсіресе қызықты болды. Қонақпен кездесуге қатысқандардың барлығына көптеген жағымды эмоциялар әкелді.

М. О. Әуезов атындағы орталық қалалық кітапханада Ұлттық қолөнер мектебінің негізін қалаушы, қарағандылық кәсіпкер Ермекова Дамели Серікқызымен "Ұлттық қолөнер – ұлы мұра" тақырыбында кездесу кеші өтті. Мастер-класқа Ахмет Байтұрсынұлы атындағы мектеп-гимназиясының оқушылары мен оқытушылары, "Султик" клубының мүшелері, кітапханашылар қатысты.

2023 жылғы 15 қыркүйекте М.О. Әуезов атындағы орталық қалалық кітапханада Ұлттық академиялық кітапхананың бастамасымен ұйымдастырылған "KitapTime-2023" екінші жалпы республикалық кітап фестивалі аясында "Кітапхана – кітап оқуға арналған алаң" атты бірыңғай Ашық есік күні өткізілді. Бұл іс-шараның мақсаты - кітапханаға жаңа оқырмандарды тарту және кітапхана қызметтерімен таныстыру. Кітапхана қонақтары мен оқырмандары жаңа кітаптармен, кітап көрмелерімен танысып, түрлі ойындарға қатысты. Кітапханашылар оқырмандарды кітапхана бөлімдерімен таныстырды, кітап қорымен таныстырды, оқырмандарды кітапхана аясында клуб мүшесі болуға шақырды. Ашық есік күніне кітапхананың белсенді оқырмандары, Қ. А. Сағынов атындағы мектеп-колледжінің оқушылары, Қазыбек би атындағы үйдегі әлеуметтік көмек бөлімі, А. Байтұрсынов атындағы мектеп-гимназиясы, Академик Е. А. Бөкетов атындағы орта мектеп оқушылары қатысты.

Ашық есік күні бірнеше алаңнан тұрды:

- ✓ Буккроссинг аймағы
- ✓ "Кітапханаға саяхат" анаграмма ойыны
- ✓ Тақырыптық кітап көрмелері
- ✓ "Кітапхана этикеті" үстел ойыны
- ✓ "Ғажайыптар әлемі" кітапханасына экскурсия
- ✓ "Сөзді тап" викториналық ойыны
- ✓ "Балалық шақ Кітаппен" ойын-сауық бағдарламасы
- ✓ "Ерекше бетбелгілер" шеберлік сыныбы.

Досымның тілі - менің тілім

Рухани-адамгершілік, патриоттық тәрбие беру, Қазақ тілі туралы білімдерін кеңейту, оның тарихымен танысу; қазақ тілін үйренуге деген сүйіспеншілік пен қызығушылықты ояту; қазақ тілін латын әліпбиіне көшудің маңыздылығын түсіндіру, жаңа әліпбиімен танысу; осы тақырып бойынша кітап оқуға тарту мақсатында әлеуметтік желіде ақпараттық-түсіндіру сипатындағы және қазақ тілін үйренушілерге көмектесетін кітаптардың ұсыныстары.

Қазақстан халқы тілдері күніне орай №11 кітапхана-филиалында №21 ЖББМ үшін ғалым, лингвист А.Байтұрсыновқа арналған "Ұлт мұғалімі Ахмет Байтұрсынов" атты іс-шара өткізілді. Іс-шараның мақсаты: оқырмандарды қазақ қоғам қайраткері, ақын, ғалым, педагог Ахмет Байтұрсыновтың шығармашылығымен, кітаптарымен таныстыру, оқушылардың өз елінің тарихына, тілдеріне танымдық қызығушылығын қалыптастыру.

Адамгершілік, мейірімділік

27 мамырда М. О. Әуезов атындағы кітапхананың балалар бөлімінде "Султик" клубының қатысушылары үшін ата-аналар мен балалардың "ата-аналар мен жасөспірімдер. Алтын орта қайда?" атты кездесуі өтті. Аталмыш кездесудің спикері-Ержанова Дия, "Ken ' Jol" инновациялық даму Альянсы " ҮЕҰ, ата-аналар университетінің түлегі, үш баланың анасы мен әжесі. Кездесу барысында қатысушылар балалармен және жасөспірімдермен диалогты қалай дұрыс жүргізу, бір-бірін қалай тыңдау және есту, сондай-ақ олармен қарым-қатынаста отбасында үйлесімділікке әкелетін алтын ортаны табу туралы көптеген маңызды және қызықты сұрақтарды талқылады.

Халықаралық әйелдер күні қарсаңында балаларға қызмет көрсету бойынша № 5 кітапхана-филиалында "Әлемдегі ең үздік ана"байқауы өтті. Мақсаты: мерекенің пайда болу тарихымен таныстыру, қарым-қатынас мәдениетін қалыптастыру, қыздарға, аналарға, әйелдерге құрметпен қарауға тәрбиелеу, мейірімділік сезімін дамыту, адамдарға қуаныш сыйлауға деген ұмтылыс.

2 наурыз Алғыс айту күніне орай № 1 балаларға қызмет көрсету кітапхана-филиалының қызметкерлері "Игі істер үшін берілген өмір" акциясы аясында балалар үйіне кітап сыйлады. Бір ай бұрын біздің кітапханада "балалар үйіне кітап сыйла"акциясы жарияланды. Біздің оқырмандар балалар кітаптарын әкелді. 2 наурызда оқырмандардан жинаған кітаптар "Әсем" балалар үйіне сыйға тартылды. Онда барлығы 40-қа жуық бала тәрбиеленуде. Кітапханашы оқудың пайдасы туралы айтып берді.

19.03.2023 ж «Көктем мен жаңару мерекесінде» -№11 филиалында Шымырлық пен шеберлік күні - №6 орта мектептің ептілік пен шеберлік күні өтті. 15 бала,РДЧ – 2 балалар қатысты. Іс-шараның мақсаты: Наурыз мейрамындағы халықтық дәстүр негізінде оқушыларды адамгершілікке тәрбиелеу; қазақ халқының салт-дәстүрлері мен ұлттық ойындары туралы кітаптарды насихаттау

16 наурыз №12 балаларға қызмет көрсету кітапхана-филиалында №53 мектептің 5 сынып оқушыларына «Шежыра күні» - Отбасы құндылықтары күніне орай жас ұрпақты адамгершілікке тәрбиелеу, отбасылық құндылықтарды тәрбиелеу, мәдени құндылықтарды, салт-дәстүрлерді, руханиятты сақтауға ықпал ету мақсатында «Наурыз – жүрекке жылу сыйлайтын ертегінің жалғасы» атты танымдық ойын-сауық бағдарламасы өткізілді.

Құқықтық ақпарат

«Адалдық алаңы» жобасы аясында жас ұрпаққа құқықтық тәрбие беру, адамгершілікке тәрбиелеу және сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы ақпараттармен таныстыру мақсатында жүйедегі барлық кітапханаларда стендтер, көрмелер, бұрыштар безендірілді.

2023 жылы 20 қаңтарда №12 кітапхананың оқу залында жас оқырмандарға арналған балаларда сыбайлас жемқорлыққа қарсы дүниетанымды қалыптастыру, бала кезінен "сыбайлас жемқорлық" ұғымын түсіндіру мақсатында " Сыбайлас жемқорлықсыз" құқықтық әңгіме өткізілді. Әдеби кейіпкерлердің ("ертегілердегі сыбайлас жемқорлық" бейнеролигі) және нақты жағдайдағы кейіпкерлердің мысалдарынан балалар оң және теріс әрекеттерді дұрыс анықтап, бағалауды, осы әрекеттерге өз көзқарастарын тұжырымдап, білдіруді үйренді.

Отан қорғаушылар күніне орай №15 кітапхана-филиалында №86 ЖББМ оқушыларына арналған "Бейбіт уақыттың қорғаушылары" атты Қазақстандық патриотизм сабағы өткізілді. Іс-шараның мақсаты: балаларды патриоттық тәрбиелеу, туған тарихына, өз халқының тағдырына назар аудару. Қазақстан Республикасының Қарулы Күштерінде қызмет ету үшін қажетті қасиеттерді қалыптастыру.

ҚР Конституциясы күнін мерекелеу қарсаңында М. О. Әуезов атындағы кітапхананың балалар бөлімінде осы тақырыпқа арналған танымдық ойын өтті. Ойынға 18 жасқа дейінгі мүмкіндігі шектеулі балалар қатысты. Балалар ойын түрінде еліміздің басты заңының мазмұнымен танысып, өз құқықтары туралы білді. Іс - шара Қарағанды қаласының жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар бөлімінің "Қарағанды қаласының Қазыбек би ауданындағы үйдегі әлеуметтік көмек бөлімшесі" КММ-нің қатысуымен өтті.

Экологиялық тәрбие

№1 балаларға қызмет көрсету кітапхана-филиалында «Родничок» экологиялық клубы жұмыс істейді. / 3-5 сынып, 16 оқырман/Клубтың негізгі мақсаты – экологиялық мәдениетті қалыптастыру. Бұл клубқа арнайы жоспарлар дайындалған. Клуб альбомы дайындалуда, жиналыстар мен іс-шаралардың хаттамалары сақталуда. Клуб отырыстары алты ай бойы өткізілді. Бұл жұмыста әр түрлі жұмыс түрлері – әңгімелер, байқаулар, көрмелер, шоулар, шығармашылық кездесулер және т.б. Үйірме балалардың бос уақытын тиімді өткізетін, шығармашылықпен айналысатын жақсы орынға айналды.

8 қазан күні Мұхтар Омарханұлы Әуезов атындағы кітапхананың балалар бөлімі «Султик» клубының белсенді мүшелерімен бірге Қарағанды хайуанаттар бағын аралады. Дүниежүзінде 4 қазанда дәстүрлі түрде аталып өтетін Дүниежүзілік жануарлар күніне орай зообақ қонақтары үшін

мерекелік бағдарлама ұйымдастырылды. Сондай-ақ, кітапханаға қызмет көрсету бөлімі хайуанаттар бағында келушілер үшін жануарлар туралы кітап көрмесін ұйымдастырып, оны барлығы тамашалады. Ал «султик» клубының мүшелері кітапхананы жарнамалау және жаңа оқырмандарды тарту үшін ерікті жұмыс жасады.

Қазақ әдебиетін насихаттау

03.02.2022 ж. балаларға қызмет көрсету бойынша № 11 кітапхана-филиалында "оқырман ұлт" жобасы аясында "фольклорлық патшалық" атты түсініктеме оқылым акциясы өтті. Акция №21 ОМ оқушыларының жандануына ықпал етті. Кітапханаға іс-шараға 15 қатысушы жазылды. Іс-шараның мақсаты: қазақ фольклорымен және ҚР басқа халықтарының фольклорымен танысу; балаларды Қазақстан халықтарының фольклорын зерттеуге қызықтыру, мақал-мәтелдердің даналығын атап өту.

"Қарағанды қаласының мәдениет, тілдерді дамыту, дене шынықтыру және спорт бөлімі" ММ қолдауымен М.О. Әуезов атындағы орталық қалалық кітапханада №1 балаларға қызмет көрсету филиалымен бірлесіп ұйымдастырылған ақын Мағжан Жұмабаевтың туғанына 130 жыл толуына орай оқырмандар байқауы өтті. Мақсаты: Ұлы ақын Мағжан Жұмабаевтың мұрасын өскелең ұрпаққа насихаттау, олардың азаматтық ұстанымын, ұлттық санасын қалыптастыруға жәрдемдесу. Оқушылардың ақынның өмірі мен шығармашылығын білуге деген қызығушылығын арттыру, ақынның рухани мұрасын насихаттау, ақынның өмірі туралы ақпаратты игеру. Конкурсқа 1 және 4 сынып оқушылары арасынан 25 үміткерден өтінімдер қабылданды. Үміткерлер арасында жеңімпаздар анықталып, дипломдар мен алғыс хаттар табысталды.

№15 балаларға қызмет көрсетуге арналған кітапхана-филиалы №86 орта мектептің оқушыларымен, белгілі мәдениеттанушы, дипломат, Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткері Мұрат Мұхтарұлы Әуезовтің туғанына 80 жыл толуына орай, «Үздік шыңы» атты әдеби сағат өтті. Іс-шараның мақсаты: Қазақ әдебиетінің көрнекті өкілі, есімі мен шығармалары қазақ әдебиетінің «алтын қорына» енген, қазақ халқының мақтанышы М.Әуезовтің өмірі мен шығармашылығымен студенттерді таныстыру.

Балалар кітаптарының апталығы

Балалар кітабының апталығы балалардың өміріндегі қуанышты оқиғаға айналды. Бұл уақытта жас оқырмандар мен олардың ата-аналарын қызықты бос уақыт күтіп тұрды.

«Кітап – адал, кітап – бірінші, кітап – балалардың ең жақын досы» – осы ұранмен М.О.Әуезов атындағы орталық қалалық кітапханада балалар кітабы апталығы басталды. Бұл кітапқа ғашық балалар мен үлкендердің, қызықты шытырман оқиғалардың, жаңа әдеби жаңалықтардың, қызықты адамдармен кездесулердің мерекесі. Кітапханада балалар кітабы апталығын атап өту жыл сайынғы дәстүрге айналды. М.О.Әуезов атындағы кітапханада өткен балалар кітабы апталығы «Оқу-қалаға саяхат» әдеби ойынымен басталды.

28 наурыз күні Мұхтар Омарханұлы Әуезов атындағы кітапхананың балалар бөлімінде балалар кітабы апталығына орай ақын-сазгер Ирина Анатольевна Воробьевамен шығармашылық кездесу өтті. Шараға 52 мектептің оқушылары қатысты. Шығармашылық кездесу барысында студенттер ақын қыздың өмірі мен шығармашылығымен танысты. Сондай-ақ №21 мектеп оқушылары Балтабек Адия, Еренкова Варвара және Борзова Екатеринаның орындауында автордың шығармаларын тыңдадық..

Мұхтар Омарханұлы Әуезов атындағы кітапхананың балалар бөлімінде балалар кітабы апталығы аясында «Ертегілер еліндегі қылмыс» квесті өтті. Квест барысында ұлдар мен қыздар кітапханадан сюжетті жұмбақтарды іздеуді және оларда шифрланған тапсырмаларды орындауды ұнатты.

24.03.2023 ж №11 балаларға қызмет көрсету бойынша кітапхана-филиалында Балалар кітабы апталығы аясында мектеп жасына дейінгі балаларға арналған «Алыстағы кітап патшалығы» атты қонақ бөлмесіндегі ертегі өтті. Іс-шараның мақсаты: балаларға Кітап фестивалі туралы түсінік беру; балалардың ой-өрісін кеңейту; кітапқа қамқорлықпен қарауға тәрбиелеу.

30 наурызда №12 балаларға қызмет көрсету филиалының коворкинг орталығында жас оқырмандарға арналған балалар кітабы апталығы аясында қазақ әдебиетінің шығармаларын оқуға тарту және қазақ балалар жазушыларының шығармаларымен танысу мақсатында, шығармасы халықаралық деңгейде жоғары бағаланған қазақ жазушысы Марат Қабанбаевтың туғанына 75 жыл толуына арналған «Ертеде шалғай ауылда бір бала өмір сүріпті...» атты әдеби танысу.

24 наурызда №15 балаларға қызмет көрсету кітапхана-филиалында №86 орта мектептің 5 «а» сынып оқушыларымен «Көш келді, кітап апталығы!» атты балалар кітабы апталығының ашылуы өтті. «Сәлеметсіз бе, кітап апталығы!» сонау 1943 жылғы соғыс жылынан бастау алатын бұл тамаша балалар мерекесінің тарихымен танысты. Мектеп оқушылары кітаптың шығу тарихымен және оның саз тақтайшалардан заманауи басылымға дейінгі жолымен танысты. Ертегілер мен әдеби шығармалар арқылы өткен әдеби саяхат викториналар, сайыстар, мақал-мәтелдермен жалғасты.

Биыл балалар кітабының апталығы 80 жылдығын атап өтті. Балалар кітабының апталығы – бұл балалардың кітапханамен, кітаптармен пайдалы, қызықты және танымдық кездесуі, сонымен қатар кітап оқитын барлық балалардың мерекесі, балалық шақ пен қызықты шытырман оқиғалардың мерекесі. Осы тамаша күні №5 балалар кітапханасы өз оқырмандарын іс-шараларға қатысуға шақырды. «Кітап ханшайымына бару» мерекелік бағдарламасы балаларды кітап патшалығының сиқырлы әлеміне апарды. Оқырмандармен кездесуге Кітап ханшайымының өзі келді. Шара барысында балалар «кітап аттары күндерінің» тарихымен танысып, кітапханашылардың сүйікті кітаптары, кейіпкерлері мен жазушылары туралы сұрақтарына қуана жауап берді.

Жазғы демалыс кезінде

Жазда барлық филиал кітапханалары Жазғы оқу бағдарламалары аясында кітап оқуды насихаттау бойынша балалармен жұмыс жасады. Жазғы балалар оқу бағдарламасы: «Жаз, күн, жүз қиял». Жаз айлары толығымен мектеп алаңдарына баратын балалармен жұмыс істеуге арналды. Оның барысында кітапхана қызметкерлері 42 іс-шара өткізді, оған 924 бала қатысты.

Әдеттегідей позитивті, көңілді, балалардың белсенді қатысуымен Халықаралық балаларды қорғау күніне арналған іс-шаралар өтті. ОКЖ қызметкерлері "Киіз үйдегі кітапхана" жобасы аясында Қарағанды қаласының Орталық мәдениет және демалыс саябағында Балаларды қорғау күнін өткізуге қатысты. М. О. Әуезов атындағы ОҚК балалар филиалдарымен бірлесіп Халықаралық балаларды қорғау күніне орай "Балалық шақ планетасындағы оқу аралы" мерекесін өткізді. Мереке аясында барлық тілек білдірушілер үшін ойындар, ертегілер, викториналар, эстафеталар мен шеберлік сыныптары бар түрлі ойын-сауық алаңдары дайындалды. Кітапханашылар жас оқырмандар мен саябаққа келушілерді құттықтап, оларға тәтті сыйлықтар табыс етті. Сондай-ақ, ата-аналар үшін жасөспірім балаларды кітапханаға тарту туралы материал дайындалды, кітапхана мен кітап жарнамасы өткізілді.

3.06.2023 ж. № 11 балаларға қызмет көрсету кітапхана-филиалында 2-4 сыныптарға арналған "үстел ойындарының Затейнигі" ойын калейдоскопы өткізілді. Іс-шараның мақсаты: балалардың бос уақытын ұйымдастыру, DAMU KENISTIGI аймақтарымен танысу. Жазғы демалыс уақыты келді. Біздің оқырмандар бос уақыттарымен достарымен кездесіп, үстел ойындарын ойнай алады, ойын кітаптарымен таныса алады. Мұның бәрі біздің филиалдың оқу залында.

4 тамызда Мұхтар Омарханұлы Әуезов атындағы кітапхананың Балалар бөлімінде "Солнечный город" балаларды дамыту орталығының тәрбиеленушілері үшін "Ғажайып ел - кітапхана"экскурсиясы өтті. Ұлдар мен қыздар кітапханамен, балалар бөлімімен, оқу залымен және абонементпен қуана танысты. Кітапхана ережелері туралы біліп, кітаптармен жұмыс істеуді үйренді.

9 тамызда Мұхтар Омарханұлы Әуезов атындағы кітапхананың Балалар бөлімінде "Ресурс" даму және түзету орталығы жанындағы балалар лагері үшін "Лапки-бетбелгілер"экскурсиясымен кітапхана сабағы өтті. Балалар кітапханамен, оқу залымен, абонементпен, спорт бұрышымен және өнер бұрышымен қуана танысты. Экскурсия соңында олар өз кітаптарына жарқын бетбелгілер жасады.

"Бір ел-бір кітап"

1.04.2023 ж. №11 балаларға қызмет көрсету кітапхана-филиалында №83 ЖББМ оқушыларына арналған "Дәуір жазушысы: Төлен Әбдікұлы" әдеби қонақ бөлмесі өткізілді. Қатысқандар: 25 оқушы, РДЧ-3. Іс-шараның мақсаты: балаларды заманауи қазақ әдебиетін оқуға баулу; Төлен Әбдікұлының әдеби мұрасын насихаттау. Өз шығармашылығында Отанға деген сүйіспеншілікті, көрнекті тұлғаларды құрметтеуді, Төлен Әбдіковтың шығармаларында қозғалған тақырыптарды, автор сипаттаған жағдайлар мен оқиғаларды бейнелеген қазіргі заманның әйгілі жазушысының шығармашылығы туралы әңгіме оқырмандардың қызығушылығын тудырды.

14.04.2023 жылы № 6 филиалдың кітапханашылары №62 жалпы білім беретін мектептердің 5 сынып оқушыларына арналған "Бір ел-бір кітап" акциясы аясында жазушы, драматург, қоғам қайраткері Төлен Әбдіковтың өмірі мен шығармашылығы туралы әдеби сабақ өткізді.

23 ақпанда №1 балаларға қызмет көрсету кітапхана-филиалында Төлен Әбдіктің "қонақтар"әңгімесін талқылау бойынша іс-шара өткізілді. Іс-шараға №16 мектептің 5 сынып оқушылары қатысты. Оқушылар бұл шығарманы алдын ала оқыды. Төлен Әбдікұлының "қонақтар" әңгімесі-бүгінгі күнге дейін өзектілігін жоғалтпаған үлкен әлеуметтік проблеманы көтеретін шығарма. Шығармада ата-аналарға деген құрмет, дәстүрлер мен әдет-ғұрыптарды берік ұстану туралы айтылады.

18 мамырда "Бір ел –бір кітап" акциясы аясында №12 балаларға қызмет көрсету кітапхананың жас оқырмандарына "Жазушы және драматург-Төлен Әбдікұлы" атты ақпараттық досье өткізілді. Әңгімелесу барысында балалар биылғы акция аясында Төлен Әбдікұлының шығармалары таңдалғанын, жазушының өмірбаяны мен шығармашылығымен, сондай-ақ қарауда ұсынылған кітаптармен танысқанын білді.

"Бір ел - бір кітап" акциясы аясында №15 балаларға қызмет көрсету кітапхана филиалы №86 ЖББМ оқушыларымен Төлен Әбдікұлының 75 жылдығына арналған "Өлке тарихындағы оның есімі" ақпарат өткізді. Іс-шараның мақсаты: жас ұрпақтың жазушының шығармашылығы туралы білімін кеңейту, кітапқа ұқыпты қарауға тәрбиелеу, жазушының көркем әдебиетін насихаттау.

"Қасым үйінде "" Бір ел-бір кітап "республикалық акциясы аясында"Өнерлі бала" поэтикалық – шығармашылық клубының кезекті сабағы өтті. Іс-шара барысында Төлен Әбдіктің шығармалары ұсынылып, қызықты ойындар, викториналар өткізілді.

Маркетингтік зерттеулер

Биылғы жылы №12 балаларға қызмет көрсету филиалының қызметкерлері «Менің өмірімдегі кітап» атты сауалнама жүргізді. Сауалнама сұрақтарына 8 бен 14 жас аралығындағы 54 оқырман жауап берді. Оқырмандарға жауап беруге 16 ұпай ұсынылды. «Сіз көп оқисыз ба?» деген сұраққа. респонденттер: 45% «Тек мектеп бағдарламасы бойынша», 30% «айына 2 және одан да көп кітап», 15% «айына 1 кітап», 10% мүлдем

оқымайды деп жауап берді. «Қандай кітап оқығанды ұнатасыз?» деген сұраққа. одан кейін әбден болжамды жауаптар/шытырман оқиғалар – 85%, ғылыми фантастика – 30%, ертегілер – 35%, қорқынышты фильмдер – 42%, қыздарға арналған романдар – 20%, табиғат туралы – 18%, спорт туралы – 15%, тарих туралы - 10%, техникаға -10%, классикаға -2%/. "Сізді қызықтыратын тақырып бойынша кітаптар біздің кітапхананың абонементінде жеткілікті ме?" Балалардың 78% - ы оң жауап берді. Спорт, компьютерлер, заманауи балалар әдебиеті туралы кітаптар жетіспейді. 65% оқу "оқудың қажетті бөлігі" екенін атап өтті; 28% - "ақпарат алу тәсілі"; 15% - "көңіл көтеру, ләззат алу"; 11% - "өмірдің қажетті бөлігі". "Кітапты таңдағанда, аннотацияға, кіріспе мақалаға назар аударасыз ба?" деген сұраққа 100% оң жауап алу өте қуанышты болды.». Алайда, "кітапты таңдағанда, сіз картотекалардың көмегіне жүгіндіңіз бе?" Балалардың 65% - ы теріс жауап берді. "Қазіргі жағдайда компьютер кітапты қалай алмастыра алады деп ойлайсыз?" 65% "жоқ, кітапты ештеңе алмастырмайды" және 35% "қашан" деп жауап берді. "Сіздің ата-анаңыз сізді қызықтырады ма, сіз не оқып жатырсыз?" 15 адам теріс жауап берді.

Сауалнаманы қорытындылай келе, мынаны айтуға болады: оқу енді бос уақыт пен күнделікті өмірдің ажырамас бөлігі болмаса да, оның рөлі өте жоғары. Әрине, орта мектептен жоғары сыныпқа дейін оқуды ұнататындардың саны айтарлықтай азаяды, тек немесе негізінен қажет болған жағдайда оқитындардың үлесі артады. Қазіргі балалардың көпшілігі үшін Кітап рухани өсудің қайнар көзі болуды тоқтатты деп айтуға болады – бұл компьютерді шексіз мүмкіндіктерімен біртіндеп алмастыратын ақпарат көзі. Сондықтан біз оқырмандармен жеке жұмыс барысында оқуға деген қызығушылықты сақтау мәселелеріне көп көңіл бөлуіміз керек. Сондай-ақ сауалнама біздің жұмысымыздағы олқылықтарды анықтады. Сауалнамаға қатысқан балалардың жартысына жуығы әдебиеттерді таңдау кезінде каталогтар мен картотекалардың көмегіне жүгінбеді, ал кейбіреулері олар туралы мүлдем білмейді. Топтық және жеке әңгімелесулердің, кітапхана сабақтарының, кітапхананың АҚА-ны насихаттайтын консультациялардың санын көбейту қажет; көрнекі насихаттауды тиімдірек ету. Сонымен қатар, тарих әдебиеті жеткіліксіз. Осы тақырып бойынша әдебиеттерді насихаттауды жандандыру мақсатында "Қазақстан тарихы бойынша не оқу керек" және "Туған жер - жас және көне" әдебиеттерінің ұсынымдық тізімдері ресімделді.

КЛУБТАР

Кітапхана атауы	клуб атауы	бағыты	жас санаты	қатысушылар саны (мүшелері)	Өткізу кезеңі
ОҚК	«Султик»	Жан-жақты даму клубы	5-16 жас	25	2018 жылдан бастап жұмыс істейді
ОҚК	«Өнерлі бала»	Поэтикалық-шығармашылық клуб	5-16 жас	15	Клуб 2023 жылы ашылды
1 б филиал	«Родничок»	Экологиялық клуб	5-16 жас	16	2015-2024
№11б.филиал	«Шаңырақ»	Тарихи-өлкетану клубы	10-12 жас	10	2017-2026
№16 филиал	«Светлячок»	Қуыршақ театры	5-12 жас	15	2010-2025

Үйірмелер (балаларға арналған)

Кітапхана атауы	клуб атауы	бағыты	жас санаты	қатысушылар саны (мүшелері)	Өткізу кезеңі
ОҚК	«Kids zone»	"Сұлтик" жан-жақты даму клубы шеңберінде қарым-қатынас пен демалуға арналған ашық кеңістік	4-15	25	2023 жылдан бастап
№11б.филиал	«Мастерилка»	Жас оқырмандардың шығармашылығы	0-6	10	2017-2026
№12б филиал	«Книжкаина больница»	Кітаптарды қалпына келтіру үйірмесі	4-15	10	2015-2025
№16 Филиал	«Ладья»	Шахмат үйірмесі	4-15	10	2016-2024

Кітапханалар қызметінде клубтық және үйірмелік жұмыстар ерекше орын алады. Оқырмандардың кітапқа деген қызығушылығын арттыратын, оқырмандарды шығармашылыққа итермелейтін кітапханалардағы клубтардың маңыздылығын атап өтпеуге болмайды. Кітапханаларда келесі бағыттар бойынша клубтар мен үйірмелер жұмыс істейді: өлкетану, тарихи, экологиялық, поэзия әуесқойлары, отбасылық клубтар және басқалар. Клубтар аясында пікірталастар, диалогтар, әдеби мерекелер, қызықты адамдармен кездесулер және т. б. өткізіледі.

ЖОБАЛАР

Кітапхана атауы	жобаның атауы	Жобаны іске асыру мерзімі	жоба нәтижелері
№16 филиал	"Кітапхана + театр + отбасы"	2018-2024	Отбасылық оқу мәдениетінің деңгейін арттыру. Отбасылық оқу дәстүрін құру.

БАҒДАРЛАМАЛАР

Кітапхана атауы	жобаның атауы	Жобаны іске асыру мерзімі	жоба нәтижелері
ОҚК	Кітапхана-мүмкіндігі шектеулі жандардың проблемалары	2018 жылдан бастап	Кітапхана мамандары мүгедек оқырмандарды белсендіге тартады жергілікті қоғамдастықтың кітапханалық және мәдени өміріне қатысу. Тырысады мүмкіндігі шектеулі адамдардың әлеуетін дамыту және іске асыру, жаппай белсенді бос уақытын ұйымдастыру үшін жағдай жасау. Бағдарлама аясында 15

	жөніндегі орталық ретінде		іс-шара өткізілді.
№126.филиал	"Әлемді мейірімді ету үшін"	2012 жылдан бастап	Жобаны іске асыру кітапханаларды балалармен және жасөспірімдермен жұмыс жөніндегі тиімді мекемелер, мәдени-бұқаралық іс-шаралар өткізуге арналған алаңдар, мүмкіндігі шектеулі жандарды шығармашылық оңалту орындары ретінде орналастыруға ықпал етті
№16 филиал	"Кітап терапиясы"	2018-2023	Жұмыстың ерекше формаларын қолдана отырып, кітапханашылар үздіксіз білім беру мен өзін-өзі тәрбиелеудің негізі ретінде тұрақты оқу қажеттіліктерін қалыптастыруға ықпал етеді.

2023 жылы жүйе кітапханалары пайдаланушыларды тартуға бағытталған жобаларды, бағдарламаларды іске асырды. Бұл жұмыстың негізін таңдалған бағыттар бойынша мәдени-бұқаралық іс-шаралар құрады. Жобалар мен бағдарламалардың негізгі міндеттері: кітапхана пайдаланушыларының санын арттыру; аудиторияны тарту; оқырмандарды әлеуметтендіру; кітапхана жұмысына жаңа технологияларды енгізу, өлкетану қызметін күшейту, пайдаланушыларды тарту бойынша жұмыс.

5 жыл бойына атындағы М.О.Әуезова орталық қалалық кітапхана «Кітапхана мүмкіндігі шектеулі балалардың мәселелерінің орталығы ретінде» бағдарламасы бойынша жұмыс істейді. Бұл бағдарламаның көмегімен кітапханашылар мүмкіндігі шектеулі балалардың қоғамға кірігуіне, олардың қабілеттері мен мүмкіндіктерінің дамуына неғұрлым толық бейімделуіне ықпал етеді. Ағымдағы жылы аталмыш бағдарлама аясында Қазыбек би ауданында үйде әлеуметтік көмек көрсету бөлімімен бірлесіп 7 іс-шара өткізілді.

2023 жылы балаларға қызмет көрсету бойынша №12 кітапхана-филиалы "әлем мейірімді болуы үшін" кешенді-мақсатты бағдарламасын жүзеге асыру бойынша жұмысты жалғастырды. Мақсаты: мүмкіндігі шектеулі балаларды оқуға баулу; әлеуметтік бейімделуге көмектесу. Бағдарлама аясында №4 және №6 арнайы мектеп-интернаттарының, ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларды әлеуметтік қолдау орталығының балаларына 150 адамды қамти отырып, түрлі тақырыптарда 10 іс-шара өткізілді. Олардың ішінде: "ертегі биі" әдеби ойыны, " біз оқимыз және ойнаймыз!", Қазақ ертегісінің сағаты "Алдар Көсе және бәрі, бәрі, бәрі", "көңілді әңгіме сағаты" библиоэкскурсы, "Кітап – ең жақсы дос" библиоэкскурсы, "ал бізде Қазақстанда ҰБТ бар" танымдық ойыны, "достық күлімсіреуден басталады" танымдық викторинасы /толеранттылық күніне/.

2023 жылғы 13 қаңтарда Орталық қалалық кітапханада. М. О. Әуезовтің қолдауымен Қарағанды қаласы әкімдігінің, "Қарағанды қаласының мәдениет, тілдерді дамыту, дене шынықтыру және спорт бөлімі" ММ-нің қолдауымен "Тарихтан сыр шертеді менің қаламым" жобасы басталды. Бұл жобаның мақсаты: Қарағанды туралы әдебиеттермен танысу, қаланың көшелері мен көрікті жерлері туралы ақпараттандыру және жиналған ақпаратты біріктіру, өлкетану бойынша бірыңғай қор құру. Жыл бойы жүйе кітапханалары осы жоба аясында түрлі форматтағы іс-шараларды өткізді. Жобаның қорытындысы 2024 жылы Қарағанды қаласының 90 жылдық мерейтойына шығарылады.

Әлеуметтік желілердегі балалар кітапханаларының жұмысын талдау

№	Әлеуметтік желілердің атауы	Жазылушылар саны		Жарияланымдар саны		Көрулер саны	
		2022	2023	2022	2023	2022	2023

1.	Facebook 5б.	1738	2022	568	461	9150	9225
	10 к.	2256	8423	835	477	8035	14933
	Барлығы:	3994	10445	1403	938	17185	23958
2.	Instagram 5б.	3755	5138	1025	578	91551	52003
	10 к.	6279	4246	12188	557	36883	34189
	Барлығы:	10034	9384	13213	1135	128434	86192
3.	ВКонтакте 5б.	1507	2158	367	368	10038	6923
	10 к.	4002	601	423	275	11371	8403
	Барлығы:	5509	2759	790	643	12409	15326
4.	YouTube						

VI. ПАЙДАЛАНУШЫЛАРҒА АНЫҚТАМАЛЫҚ-БИБЛИОГРАФИЯЛЫҚ ЖӘНЕ АҚПАРАТТЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ

Ақпараттық қызмет көрсету

Көрсеткіштер	Іс-шаралар саны
Ақпарат күндері	8
Маман күндері	1
Библиографиялық құралдар	11
Кітапхана-библиографиялық сабақтар	24
Басқа	29

Бұқаралық ақпарат:

Балалар кітапханалары оқырмандар мен пайдаланушыларды кітапхана алған жаңа басылымдардың шығуы туралы, сондай-ақ оқырмандар мен пайдаланушыларды қызықтыратын тақырыптар мен мәселелер бойынша осы кітапханадағы әдебиеттер туралы үнемі хабардар етеді. Жұмыста әртүрлі формалар қолданылады: кітапхана сабақтары, ойындар, ақпараттық мәдениет сабақтары, әңгімелер, экскурсиялар. Кітапханалар дәстүрлі түрде бұқаралық, топтық және жеке ақпаратқа көп көңіл бөледі. Бұқаралық ақпарат әдебиеттің түсуіне қарай шығарылатын жаңа түсімдер бюллетенімен, әдебиеттің жаңалықтарымен кітап көрмелерін рәсімдеумен, библиографиялық шолулар, ақпарат күндерімен және т. б. ұсынылған.

Сонымен қатар, ОКЖ балалар кітапханалары пайдаланушыларға жаңа әдебиеттердің түсуі, кітапхана қорын ашу, кітапхана жаңалықтары және т. б. туралы ақпарат беру үшін ВКонтакте, Instagram, Facebook және кітапхана сайтындағы әлеуметтік желілердегі өз аккаунттарын пайдалануды жалғастыруда.

2023 жылы кітапханалар 18 ақпараттық бюллетень шығарды "Жаңа кітаптар - жаңа оқу", «Сүйікті кітаптарыңыздың жақсы әлемі», «Мен кітаппен әлемді ашамын», «Ата-аналарға қызықты!», "Бірге оқимыз", "Оқыңыз, демалыңыз" және т.

Қарағанды қаласының ОКЖ балалар кітапханаларында "Жаңа кітап әлеміне саяхат" (ф.5д.), "Эрудитке арналған энциклопедиялар" (ф.11д.) атты ақпараттық күндер, «Білгірге арналған энциклопедиялар», «Кітаппен білім еліне», «Үздік сыйлық – кітап» атты ақпараттық сағаттар өткізілді.

Мерейтойлық күндерге және жаңа кітаптардың түсуіне байланысты әдебиеттерді қарау ұйымдастырылды. Мысалы, "Ермек Өтетілеуовтың балаларына арналған өлеңдер", "Әдеби жаңалықтар", "Сыбайлас жемқорлықсыз - бала кезінен", "Ізденімпаздарға арналған энциклопедиялар", "Денсаулық еліне саяхат" және т. б.

Жыл бойы «Жақсы кітаппен достасыңыз», «Кітап сөрелерінің қазыналары», «Менің Отаным – Қазақстан», "Ұлы жеңіс - ұрпаққа аманат" және т. б. сияқты кітап көрмелері рәсімделді.

Бұқаралық ақпарат құралдарының кең таралған түрлері әдебиеттер мен мерзімді басылымдардың жаңалықтары туралы хабарламалар болды – ақпарат викториналар сияқты шолулар мен ойын формаларын өткізу. Сонымен, ОКЖ балалар кітапханалары "Қазақстан жазушылары - балаларға", "Бірге өсеміз", "Ертегілердің дөңгелек биі", "Қысқы ертегі", "Көк тудың астында" ақпараттық-викторинасына және т. б. шолулар өткізді.

Кітапханаларды бұқаралық ақпараттандыру мен жарнамалық қызметтегі бағыттардың бірі облыстық, республикалық БАҚ-та жарияланым орналастыру, сондай-ақ кітапханалық өмірдің негізгі оқиғалары, іс-шаралар, кітапханаларда өтетін жобалар туралы сюжеттер дайындау болып табылады. БАҚ газеттер мен журналдарда 42 мақала жариялады.

б) Топтық ақпараттандыру:

Балалар кітапханаларында топтық ақпараттандыруда 18 абонент бар. Балалар кітапханаларында топтық ақпараттандыру ауызша шолулар түрінде, телефон анықтамалары, консультациялық қызмет көрсету, электрондық пошта арқылы хабарлау, библиографиялық тізімдер жасау арқылы жүзеге асырылды.

Топтық ақпаратпен мектеп басшылары мен педагогтері, мектепке дейінгі балалар мекемелерінің тәрбиешілері мен әдіскерлері, БОБ қамтылды. Топтық ақпарат абоненттері: № 46,83,6,16,13,73 ОМ, №3 ББОМИ, ПДТ, дамуы тежелген балаларға арналған балалар үйі, «Айсұлу», «Аққу» б/б және т. б. Қазақ тілі мұғалімдері үшін "Ана тілі – жүрек үні" маман күні өткізілді.

Жыл бойы ОКЖ балалар кітапханалары «Сұраныс-Жауап» режимінде «Ақпаратқа ие болыңыз», «Қазақстанның қазіргі жазушылары», «Тіл байлығы – рухани байлық» және т.б. әдебиеттердің тақырыптық топтамаларын жасады.

ОКЖ кітапханаларының мамандары мектептерде, балабақшаларда жаңа түсімдерге ақпараттық шолулар, басылым беттері бойынша өзекті мақалаларға шолулар жүргізеді. Жаңа әдебиеттердің түсуіне қарай ақпараттық тізімдер, "Бастауыш сынып оқушыларының оқу дағдыларын жетілдіру", "Педагогикалық практикадағы креативті әдістер", "Даналық кітап сабақтары" бюллетеньдері шығарылады.

в) Жеке ақпараттандыру

Жеке библиографиялық ақпараттандыру тоқсан сайынғы жазбаша немесе ауызша хабарламалар түрінде жүзеге асырылды. 2023 жылы ОКЖ балалар кітапханаларында жеке ақпараттандырудың 18 абоненті болды.

Абоненттер келіп түскен кітаптар мен мерзімді басылымдар, көрмелер-жаңалықтарды қарау және т.б. туралы ақпаратты жеке, телефон және электрондық пошта арқылы алды. Жеке ақпараттандыру тақырыптары әртүрлі өлкетану, тарих, білім, бос уақыт, кітап жаңалықтары және т. б.

Мұнда жеке ақпараттандырудың кейбір тақырыптары берілген:

- «Шахмат патшалығына саяхат» №95 ОМ 6 с. оқушысы Дубков С. (ф.12б.)
- «Балалармен жұмыс кезінде құм терапиясы» психолог МИ ПДК Хощенко Н.А (ф.12б.)
- «Ежелгі Рим туралы аңыздар» №86 ОМ 5 с. оқушысы Баерова Д. (ф.15б.)
- «Жүрек пен ақылға арналған балалар оқуы» №83 ОМ 4 с. оқушысы Лушпай Н. (ф.11б.)
- «Детективтің беттері бойынша» №16 ОМ 8 с. оқушысы Кошел А. (ф.1б.) және т.б.

Библиографиялық анықтамаларды орындау

Жоспар	Орындау		Тақырыптық		Мекенжай		Нақтылау		Фактографиялық		О. і. виртуалды анықтамалар	
	барлығы	қаз.т.	барлығы	қаз.т.	барлығы	қаз.т.	барлығы	қаз.т.	барлығы	қаз.т.	барлығы	қаз.т.
965	969	487	774	391	75	54	41	16	79	26	146	67

Анықтамалық-библиографиялық жұмысты ОКЖ-нің барлық кітапханалары жүргізеді. Есепті кезеңде 969 анықтама орындалды. Оның ішінде қазақ тілінде 487 сұраныс орындалды. Бұл негізінен тақырыптық анықтамалар.

Кейбір сұраулардың тақырыптары: "Түркі әскери құрылымдарының тарихы", "Ватикан - мемлекет мұражайы", "Түсі мен мінезі", "Әлем неден жасалған" (Жердің химиялық құрамы) және т. б. анықтамалар әртүрлі сипатта ұсынылды: мерейтойлық күндер, құқықтық ақпарат; танымал мәдениет, туристік ақпарат; медициналық ақпарат; танымдық сипаттағы ақпарат.

Дәстүрлі формамен қатар, АБҚ әлеуметтік желілер арқылы виртуалды анықтамалық-библиографиялық қызмет көрсетуді дамытуды жалғастыруда - "Instagram", "ВКонтакте", "Фейсбук" және т.б. сұрақтардың көпшілігі кітапхана қорларында кітап болуы және әдебиеттер тізімін жасау мәселелеріне қатысты болды. Балалар кітапханалары интернетті пайдаланып анықтамалар жасады (27), олардың кейбіреулері: "Спаймерлер", "Кирибати", "Фосфор Аллотропиясы", "Әйгілі сән үйлері", "Геотроника".

БАҚ-пен жұмыс

	барлығы	мақалалар мен теледидар сюжеттерінің саны			
		мақалалар		Теледидар сюжеттері	
		жалпы	қаз.т.	жалпы	қаз.т.
халықаралық	-	-	-	-	-
республикалық	39	39	-	-	-
облыстық	3	3	2	-	-
қалалық	-	-	-	-	-
барлығы	42	42	2	-	-

Құжаттарды цифрландыру бойынша жұмыс

ОКЖ балалар кітапханалары "Рухани жаңғыру", "Цифрлық Қазақстан" мемлекеттік бағдарламалары және "Қарағанды облысы кітапханаларының өлкетану құжаттары қорының сақталуы" өңірлік жобасы шеңберінде құжаттарды цифрландыру бойынша жұмысты жалғастырады, сондай-ақ 2020-2024 жылдарға арналған Жол картасын орындау жөніндегі іс-шаралар жоспарын іске асыру бойынша жұмыс жалғасады. 2023 жылы 41 құжат цифрландырылды, оның ішінде қазақ тілінде - 17. Авторлардың кітаптарын цифрлық форматқа көшіру үшін 5 шарт жасалды. Келесі авторлар Ж. Байтовпен, Н.Ғалихинмен, Е. Пономаренкомен, А. Жантасовпен, М. Бектұрсынмен келісімдер жасалды.

**VII. Кітапханалық-библиографиялық процестерді автоматтандыру
Компьютерлендіру және техникалық жаңғырту**

	Компьютерлер		
	барлығы	в. т.ч.	
		стационарлы	жеке
Жыл басында тұрады	7	6	1
Бір жыл ішінде түсті	-	-	-
Бір жыл ішінде есептен шығарылды	-	-	-
Жылдың соңында тұрады	7	6	1

ОКЖ 5 балалар кітапханасының 01.01.2024 ж. дербес компьютерлерде барлық кітапханалар бар, олардың барлығы Интернетке қосылған.

Кітапханаларды интернеттеу

Құрылымдық бөлімшелер	Технология	Wi-Fi бар (кітапханалар саны)	Қол жетімділіктің болмауы Интернет желісіне	
			қаржы жоқ	техникалық мүмкіндіктер жоқ
всего	5	5	-	-
Филиал №1б.	Megaline	1	-	-
Филиал №5б.	Megaline	1	-	-
Филиал №11б.	iD Net	1	-	-
Филиал №12б.	iD Net	1	-	-
Филиал №15б.	iD Net	1	-	-

Интернетке қолжетімділікті қамтамасыз ету iD Net – 3 кітапхана желісі арқылы, Megaline желісімен 20 Мб/сек жылдамдықпен 2 Балалар кітапханасы арқылы жүзеге асырылды. Пайдаланушылардың жайлы болуы мақсатында 4 кітапханада Сымсыз байланыс технологиялары (wi-fi) бойынша Интернет желісіне тегін қолжетімділік берілді.

ЭК құру

Бүгінгі таңда кітапханалық қызмет көрсету сапасы көбінесе компьютерлік парктің жағдайына, жергілікті есептеу желісінің және Интернетке қол жетімділіктің жоғары жылдамдықты желілерінің болуына, электрондық ақпарат тасымалдағыштарда қалыптасқан Қорға, уақтылы жаңартылатын библиографиялық және толық мәтінді дерекқорларға байланысты. Автоматтандырылған технологияларды пайдаланатын Қарағанды қ. ОКЖ кітапханаларының саны:

- электрондық каталогты өңдеу және жүргізу – барлық кітапханалар. ОКЖ барлық балалар кітапханалары web-РАБИС жұмысында пайдаланады. Web-РАБИС бағдарламасы ОКЖ-нің барлық 5 балалар кітапханасын бірыңғай компьютерлік желіге біріктірді және өз ресурстарын кітапхана қабырғасында ғана емес, Интернетте де ұсынуға мүмкіндігі бар. Web-РАБИС бағдарламасында "Каталогизатор" және "жинақтау"

модульдерінде түсімдерді өңдеу және ЭК жүргізу жүргізіледі. Кітапхана қорын есепке алу (қорларды есепке алу) – web-РАБИС бағдарламасында жүргізіледі.

Электрондық каталогты құру өз жұмысын 2023 жылы жалғастырды. 2022 жылдың соңында Web-РАБИС автоматтандырылған жүйесі сатып алынды, ол 2023 жылы Қарағанды қаласының ОКЖ барлық балалар кітапханаларында енгізілді. Электрондық каталог кітапхана сайтында көрсетілген.

01.01.2024 Ж. балалар кітапханаларының жеке электронды каталогында 3236 электрондық жазба бар. Электрондық каталог көлемі 2023 жылы 141 жазбаға өсті. Әдебиеттердің жаңа түсімдерін енгізумен және мақалалардың библиографиялық сипаттамасымен қатар ЭК редакциялау жұмыстары жалғасуда. 2023 жылы Web-РАБИС бағдарламасында ЭК түзетіледі, дублет жазбалары өңделеді және жойылады, грамматикалық қателер түзетіледі, іздер анықталады, өрістердің дұрыс толтырылуы тексеріледі. ЭК-де 32 жазба өңделді, 9 дублет жазбасы жойылды.

Сайт құрылысы

Қарағанды қаласының ОКЖ-нің өз сайты бар, балалар кітапханалары әлеуметтік желілерде: Вконтакте, Одноклассники, Майл беттерін жүргізеді. Instagram және т.б. сонымен қатар, You Tube арналары бар. Веб-сайттары бар кітапханалар саны-1. Қазіргі уақытта пайдаланушылардың пікірлері мен ұсыныстарын ескере отырып, сайт мазмұнын жетілдіру процесі жүріп жатыр. Кітапхана порталы жыл сайын виртуалды ақпараттық-ағарту алаңы ретіндегі мәртебесін арттырады, атап айтқанда, кәсіби іс-шаралар, кітапхана акциялары туралы ақпаратты орналастыру үшін; пайдаланушылардың электрондық каталогқа, толық мәтінді өлкетану коллекцияларына қашықтан қол жеткізуін қамтамасыз ету үшін. ОКЖ кітапханасының сайтында мынадай виртуалды сервистер орнатылған: "Кітап іздеу", "Кітаптарды онлайн ұзарту", "Виртуалды анықтама", "Кітапхана қорын бірге қалыптастыру", "Құжаттарды электрондық жеткізу». Барлық балалар кітапханаларының кітапхана туралы ақпаратты, жаңалықтарды, өткізілген іс-шаралар туралы ақпаратты орналастыратын өз бөлімі бар.

Әдістемелік жұмыс.

Кітапханалардың аналитикалық қызметі

2023 жылы Қарағанды қаласының кітапханалық қызмет көрсету жағдайына жыл сайынғы әдістемелік мониторинг жүргізілді: филиал кітапханаларынан есептер алынды, қала кітапханаларының қызметін сипаттайтын кесте түріндегі статистикалық есептер мен талдамалық материалдар дайындалды. Кітапхана жұмысы бойынша практикалық көмек көрсету, жұмысты талдау, No7, No6 филиал басшыларының жұмыстан босатылуына байланысты кітапхананың жұмысына кешенді тексеру жүргізу мақсатында көшпелі іс-сапарлар, аралау жұмыстары жүргізілді. «Қарағанды қаласының мәдениет, тілдерді дамыту, дене шынықтыру және спорт бөлімі» ММ, Н.В.Гоголь атындағы ОҰБ, Абай ОББ және Ж.Қ.Бектұров атындағы ОЮБ үшін келесі материалдар дайындалды:

1. Бақылау көрсеткіштерінің мониторингі (ОКИРЯ, ОУНБ бойынша тоқсандар бойынша);
2. Бақылау көрсеткіштерінің мониторингі (ай сайынғы ОУНБ);
3. 2023 жылға арналған іс-шараларды талдау (ОКИРЯ және облыстық кітапханаларда);
4. Орталық кітапхананың 2024 жылға арналған жұмыс жоспары (ОКИРЯ және облыстық кітапханаларда);
5. Орталық қалалық кітапхана қызметінің негізгі көрсеткіштеріне мониторинг жүргізу. 2023 жылдың 1 жартыжылдығындағы іс-шаралар туралы талдамалық есеп;
6. «Оқу ұлты» бағдарламасы аясындағы 2022 жылдың 1, 2, 3 тоқсанындағы қызмет есебі (ОКИРЯ, ОУНБ);
7. Орталық қалалық кітапхананың 9 айдағы қызметі туралы есеп (Гоголь атындағы ОУНБ);

8. Терроризмге және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жоспарының орындалуы туралы ақпарат (ОУНБ, ОКиРЯ);
9. Қызметтің салыстырмалы талдауы (2021-2022 жж.) (ОКиРЯ ай сайын);
10. Филиалдар кітапханаларына бару және бару туралы анықтамалар (ай сайын);
11. Марапаттау үшін ОҚК қызметкерлеріне арналған сипаттамалар (ОУНБ, ОКиРЯ);
12. Ақпараттық – «Бір ел – бір кітап» акциясы (Гоголь атындағы ОУНЛ);
13. Нашақорлықтың алдын алу бойынша бұқаралық іс-шаралар туралы ақпарат (ОКиРЯ);
14. Қазақстан Республикасының Президенті Қасым-Жомарт Тоқаевтың Қазақстан халқына Жолдауын насихаттау бойынша Қарағанды орталық кітапханасының бұқаралық іс-шаралар жоспары (ОКиРЯ);
15. Әр аптаға арналған қоғамдық іс-шаралар жоспары (ОКиРЯ);
16. Іс-әрекеттерді салыстырмалы талдау (ОКиРЯ)
17. «Қарағанды қаласының орталық кітапханасы» КММ-нің жазғы демалыс кезіндегі іс-шаралар жоспары» тұжырымдамасы (ОКиРЯ);
18. «Қарағанды қаласының орталық кітапханасы» КММ-нің жазғы демалыс кезіндегі іс-шаралар жоспары» тұжырымдамасы

Кітапханашыларға консультациялық-әдістемелік көмек көрсету

Әдістемелік қызметтің түрлері мен формалары	2023
Жалпы топтық және жеке консультациялар	56 (групповых 5)
<i>Оның ішінде: қашықтан кеңес беру</i>	14
Ақпараттық-әдістемелік материалдар, барлығы	5
<i>Оның ішінде:</i>	2
<i>– басылған</i>	2
<i>– электронды</i>	
өткізілген оқу іс-шараларының саны	6
Филиалдарға бару / Қатынасу	19/29

Жазбаша консультациялардың негізгі тақырыптары: «Орталық кітапхана қызметінің көрсеткіштерін көрсетуге қойылатын талаптар», «ӘОЖ-ның негізгі кестелері», «Ақпараттық мәдениет негіздерін қалыптастыру бойынша кітапханалардың жұмысы», «Презентация материалы, желілік презентация материалы». , «Викториналар құру бойынша ұсыныстар». Әдістемелік жұмыста тиімді жеке консультация кітапханашы жұмысындағы проблемалық жағдайларды анықтауға және мәселені шешуде мақсатты әдістемелік көмек көрсетуге, қызметкерді кәсіби жетілдіруге ынталандыруға мүмкіндік береді. Есепті жылы филиал басшысына берілген жүйе қызметкерлеріне статистикалық және мәтіндік есептілікті (№7-нысан, №6-нысан) дайындау бойынша, жүйе қызметкерлеріне материалдар дайындау кезінде жеке консультациялар берілді. «Рухани қазына» байқауы, кітапхана қызметінің негізгі бағыттары бойынша № 4 кітапхана филиалының қызметкеріне Сұрыптау интерактивті көше карталарын жасау бойынша («Тарихтан сыр шертеді менің көшім» жобасы аясында) Филиалдардан шыққанда және барған кезде, жаңа технологиялар бойынша, сондай-ақ филиал кітапханаларының басшыларына онлайн форматта іс-шаралар өткізу үшін WhatsApp желісінде кітапхана оқырмандарының топтарын құру ұсынылды, бұл пайдаланушыларды қамтудың артуына ықпал етті. Бұл бағыттағы жұмыстар жалғасын тауып, жергілікті жерлерде жас мамандарға кеңес беру және практикалық көмек көрсету бойынша тәлімгерлік жұмысы күшейтілетін болады. Әдістемелік бөліммен «Даму кеністігі» коворкинг орталығын пайдалану ережелері» (14-форма, 15д-форма), жұмыс тәжірибесімен танысу үшін «Онлайн режимінде викториналар құру бойынша үздік

дизайнерлер» және «Интерактивті карта құру» әдістемелік хат әзірленді. қала немесе облыс», әдістемелік ұсыныстар «Қашықтан. Кітапханалардың онлайн жұмысы: жаңа формалар мен әдістер»

Семинарларға, конференцияларға, фестивальдерге қатысу

№	Аты	Күні	Платформа	Қатысушылар саны	Ұйымдастырушылар
1	OPENAIR фестивалінде «Мәдениет: Кітап.Білім.Тіл»	19.05.23	Астана-офлайн	29	Қазақстан Республикасының Ұлттық академиялық кітапханасы
2	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет: Қазақстан Республикасы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігінің (Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет) Қарағанды облысы бойынша департаменті жанындағы ақпараттық-білім беру пулының өкілі Жұмабеков Б.Қ.	2.06.23	М.О. Әуезов атындағы орталық қалалық кітапхана	35	М.О. Әуезова атындағы Қарағанды қаласының ОҚК» КММ
3	«Қазақстандық салалық мәдениет, спорт, туризм және ақпарат қызметкерлерінің кәсіптік одағы» КОФ қолдауымен «Қарағанды облысы бойынша еңбек инспекциясы жөніндегі басқармасы» ММ-нің бөлім басшысы Шардарбекова С.М., Медиация орталығының басшысы Шардарбековамен кездесу өтті. «Еркебекова С.А., Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет департаментінің алдын алу бөлімінің маманы А.Е.Сақтапбергенов және ақпараттық-білім беру штабының өкілі Сулейменова А.И. Кездесу барысында сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың сақталуы,	7.06.23	М.О. Әуезов атындағы орталық қалалық кітапхана	31	М.О. Әуезова атындағы Қарағанды қаласының ОҚК» КММ

	Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне енгізілген өзгерістер мен толықтырулар, кәсіпорында қауіпсіз еңбек жағдайын қорғау және құру мәселелері талқыланды.				
4	«Жылдың үздік жас кітапханашысы – 2023» байқауы	7.06.23	№5 кітапхана-филиалы	28	М.О. Әуезова атындағы Қарағанды қаласының ОҚК» КММ

Пайдаланушыларға жоғары сапалы қызмет көрсету үшін қажет кітапханашылардың кәсіби біліктілігін арттыру мақсатында Орталық қалалық кітапхана филиал кітапханаларының басшыларына арналған «Ақпараттық технологияларды пайдалана отырып ақпаратқа қолжетімділік» атты семинар-кеңес өткізді.

«Профи»-2023 бағдарламасы аясында 2023 жылдың 19 мамырында М.О.Әуезов атындағы Орталық қалалық кітапхананың кітапхана мамандары, меңгерушілері мен кітапханашылары, № 6, 14 филиалдар кітапхана меңгерушілерінің біліктілігін арттыру мақсатында М. , 15, 16, 22, 23, 29, 1 маусым 2 маусым, 1 күн, 5 күн, 11 күн, 12 күн. (барлығы 29 адам) Қазақстан Республикасы Ұлттық академиялық кітапханасында Мәдениет және өнер қызметкерлері күніне арналған «Мәдениет: Кітап.Білім.Тіл» OPENAIR фестиваліне қатысу үшін Астана қаласына іссапармен барды. Қазақстан. Кітапхана қызметкерлері келесі секцияларға қатысты: «Кітапханалық медиа жобалар: медиасауаттылық», «Қазақстанның кітапхана қоры құжаттарын жүйелеу және каталогтау», «Мобилография және SMM-технологиялары. TikTok контенттерін әзірлеу», «Қазақстандық кітапханалардағы кітап құжаттарын консервациялау және қалпына келтіру», «Қазақстандық Ұлттық электронды кітапхана: пайдалану технологиясы» және барлық 21 кітапханашы сертификат алды. Осындай ауқымды іс-шараларға қатысу кітапханашылардың шығармашылық қабілеттерін дамытуға, кәсіби білімдерін тереңдетуге, сондай-ақ мамандардың өзін-өзі тәрбиелеу процесіне ықпал етеді. М.О.Әуезов атындағы орталық қалалық кітапханасында Қазақстан Республикасы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігінің (Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет) Қарағанды облысы бойынша департаменті жанындағы ақпараттық-білім беру пулының өкілі Б.Қ.Жұмабековпен, күні бойынша кездесу өтті. «Қарағанды қаласының орталықтандырылған кітапхана жүйесі» КММ қызметкерлері арасында сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру, ол адалдық пен адалдық қағидаттарын ұстануға, сондай-ақ ұлттық мәдениет құндылықтарын насихаттауға шақырды. және қоғамдағы руханилық.

М.О.Әуезова атындағы Орталық қалалық кітапханасында «Қазақстандық салалық мәдениет, спорт, туризм және ақпарат қызметкерлері кәсіподағы» жауапкершілігі шектеулі серіктестігінің қолдауымен Медиация орталығының басшысы Шардарбекова С.М. Қарағанды облысы бойынша еңбек инспекциясы жөніндегі инспекциясы» Еркебекова С.А., Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет департаментінің алдын алу бөлімінің маманы Сақтапбергенов А.Е. және ақпараттық-білім беру штабының өкілі Сулейменова А.И. Кездесу барысында сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың сақталуы, Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне енгізілген өзгерістер мен толықтырулар, кәсіпорында қауіпсіз еңбек жағдайын қорғау және құру мәселелері талқыланды.

Қарағанды қаласының ОКЖ қызметкерлері кітапхананың имиджі олардың шығармашылық және қоғамдық белсенділігіне тікелей байланысты екенін түсінеді, кітапхана қызметін бұқаралық ақпарат құралдарында орналастырады, сондықтан 2023 жылы кітапханашылар «Ortalıq qazaqstan»,

«Friendly Guys» газеттерінде 67 басылым дайындады. », «Индустриалды Қарағанды», «Мәдениет» журналында бұл «көрінетін кітапхана» бейнесінің қалыптасуына ықпал етті.

2023 жылы ақпараттық библиографиялық бөлімінің библиографы Тойбекова А.Н. М.О.Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан мемлекеттік университетінде кітапхана ісі мамандығы бойынша жоғары білім алып, жинақтау және өңдеу бөлімінің меңгерушісі қызметіне ауыстырылды.

Кәсіби жарыстар. Қатысу нәтижелері.

Кітапхана мамандығының беделін арттыру, кітапханалар жұмысына жаңа тәсілдер енгізу мақсатында Орталық кітапхананың жас кітапханашылары арасында «Жылдың үздік жас кітапханашысы – 2023» байқауы өткізілді, қазылар алқасының мүшелері С.Б.Рахметова болды. «Қарағанды облысының білім беруді дамытудың оқу-әдістемелік орталығы» КМК әдіскері, «Кен'жол» ҚБ «Қоғамның инновациялық дамуы альянсы» ҚБ Балалар мен жасөспірімдер мәселелері жөніндегі уәкілі Ержанова Д., ақпарат және Ж.Қ.Бектұров атындағы ОЮБ библиографиялық бөлімі Фахрутдинова М.Х. Қазылар алқасының қорытындысы және бірауыздан қабылданған шешімі бойынша М.О.Әуезов атындағы орталық қалалық кітапхананың балалар бөлімінің кітапханашысы Величко Е.П.(1 орын), Балдаева А.Е. (2 орын) №5д филиалының кітапхана меңгерушісі, М.О.Әуезов атындағы орталық қалалық ауруханасының балалар бөлімінің кітапханашысы Жаңабай А.(3 орын). Жеңімпаздар «Сулпак» тұрмыстық техника дүкенінің дипломдары мен сертификаттарымен марапатталса, байқауға қатысушылар алғыс хаттар мен ынталандыру сыйлықтарына ие болды.

Арнайы кітапханалық білімі жоқ жас кітапханашылар үшін 2 кезеңде өткен практикум-кітапхана дағдыларын бағалау: 1 кезең – тестілеу, 2 кезең – тәжірибелік жаттығулар. Семинар-бағалау форматындағы іс-шараларды өткізу кітапханашыларға жұмыс тәжірибесі мен мүмкіндіктерін бағалауға, білімдегі олқылықтарды толтыруға көмектесті. Кітапханашыларға бұрын орталық қалалық кітапхана мамандары кітапхана қызметінің негізгі бағыттары бойынша, атап айтқанда ЭОЖ және жаңа технологиялар бойынша кеңес алған болатын.

Әдістемелік жұмыстарды талдау, Орталық кітапхананың кітапханаларынан шығу және бару кезінде қызметкерлермен жеке консультациялар жүргізу, әлеуметтік желілерде кітапханалардың жұмысын бақылау цифрлық контентпен жұмыс істеу технологиясы сияқты тақырыптар бойынша кеңестер мен семинарлар өткізу қажет деген қорытынды жасауға мүмкіндік береді. - ақпараттық контентті, подкаст форматын және сұхбаттарды құру және өңдеу, әлеуметтік желілер арқылы кітапхананы ілгерілету - коммуникация және кері байланыс, «білім беру» түсінігімен танысу, дизайндық ойлауды қолдана отырып, пайдаланушылар үшін жаңа қызметтер мен ресурстарды құру. Сондай-ақ ересек тұрғындарға және мүмкіндігі шектеулі жандарға қызмет көрсетуде инновацияларды енгізуде, гранттарға өтінімдер ресімдеуде әдістемелік және практикалық көмек күшейтілетін болады.

Балалар кітапханашыларының марапаттары туралы ақпарат

№	Ф.И.О. сотрудника	Қызмет атауы	Ынталандыру атауы
1	А.К.Абильдина	№1 балаларға қызмет көрсету филиалының кітапханашысы	Құрмет грамотасы

Х. КІТАПХАНА КАДРЛАРЫ

Біздің қаладағы ең ауқымды кітапханалық жүйе – бұл Қарағанды қаласының орталықтандырылған кітапхана жүйесі. Штат кестесіне сәйкес Қарағанды қаласы ОКЖ кітапхана-филиалдарының құрамы 129 бірлікті құрайды.

Статистикалық деректерді талдау 2023 жылы білім деңгейі бойынша кітапхана кадрларының құрамы қалай өзгергенін көрсетеді:

Білімі бойынша мамандардың құрамы

	Кітапханашылар барлығы	жоғары	Оның ішінде кітапханалық	Орта арнаулы	Оның ішінде кітапханалық
2021	12	10	2	2	2
2022	11	10	3	1	
2023	13	11	3	2	2

Бүгінгі таңда кітапханалық қызметті сапалы жүргізуге бейінді ЖОО-ның (филиалдың, басқа ЖОО-дағы кафедраның және т.б.) болуы және кітапханадағы кадрлық ахуал, сондай-ақ кейбір жағдайларда кітапханалық ЖОО-да оқитын кітапханашылардың саны әсер етеді. Жаңа жағдайларда қазіргі заманғы кітапхананың тиімділігін арттыру үшін ең үлкен резервтерді жасыратын ұйымдық ресурсқа айналған адами ресурс немесе адами әлеует болды. «Адам факторы» инвестициялардың нысаны ретінде қарастырыла бастады, мүмкін жабдықтан, технологиядан гөрі маңызды.

Еңбек өтілі бойынша мамандар құрамы

	Кітапханашылар барлығы	5 жылға дейін	5 жылдан 10 жылға дейін	10 жылдан 15 жылға дейін	15 жылдан жоғары
2021	12	4	1	3	4
2022	11	2	1	2	6
2023	13	3	3	2	5

Осы кесте бойынша 2023 жылы негізгі құрам 15 жылдан асады. Бұл кітапхана қызметкерлерінің жыл сайын қартаюын және білікті кадрларды, жас мамандардың кітапхана ісіне бармайтынын және кітапханаларға аз келетіндігін көрсетеді.

Мөлшерлеме бойынша қызметкерлер құрамы

	Кітапханашылар барлығы	0,75		0,5	
		барлығы	оның ішінде ауылда	барлығы	оның ішінде ауылда
2021	12	-	-	-	-
2022	11	-	-	-	-
2023	13	-	-	-	-

Жас бойынша мамандар құрамы

	Кітапханашылар барлығы	35 жасқа дейін	35-тен 50 жасқа дейін	50-ден 60 жасқа дейін	60 жастан жоғары
2021	12	1	4	4	3

2022	11	1	5	5	4
2023	13	2	2	7	3

Ең көп топ-50-60 жас аралығындағы қызметкерлер. Ең аз топ – жастар. ОКЖ қызметкерлері: "жыл сайын жұмыс істейтін зейнеткерлер саны артып келетіндігін" атап өтеді - 20% - құрайды. Бүгінгі таңда кітапхана қызметкерлерінің орташа жасы 50 жасқа дейін - 26,5%. Біздің зерттеуіміз көрсеткендей, кітапханаларда негізінен 50-60 жас аралығындағы мамандар жұмыс істейді, олар 39,5%. 35 жасқа дейінгі жас мамандардың саны небәрі 14% құрайды. Алдағы 5 жылда кітапханалардан ең білікті қызметкерлерден құралған егде жастағы топ шекті жұмыс жасына жету себебінен кетеді.

ОКЖ-да кадр саясатының негізгі басым бағыты – жас мамандарды тарту және бекіту, шығармашылық өзін-өзі жүзеге асыру, кәсіби өсу үшін жағдай жасау.

Жоғарылату көбінесе қызметкердің өзіне, оның белсенділігіне, өзін көрсете білуіне, іскерлік қасиеттеріне байланысты. Ұжымдағы шығармашылық жағдай, әр қызметкердің маңыздылығын мойындау, оның кәсіби және шығармашылық әлеуетіне деген сұраныс маңызды рөл атқарады және кітапхана кадрларын тұрақтандыруға ықпал етеді.

ОКЖ-да арнайы біліктілігі бар кітапханашыны жұмысқа қабылдау мүмкіндігі әлдеқайда аз, сондықтан әкімшілік пен қызметкер арасында жұмысқа қабылдау кезінде қызметкер жақын арада оқу орнына бейінді мамандыққа түсуге міндеттенетіні туралы келісім жасасу туралы мәселе қаралады.

Кадрлардың жетіспеушілігі мәселесін оқу орындарының кітапхана факультеттеріне мемлекеттік білім беру гранттарын ұлғайту, сондай-ақ кітапханашыларды қайта даярлау және біліктілік арттыру институтын құру арқылы шешуге болады. Жыл бойы колледждің кітапхана Гран бойынша гранттарын арттыру бойынша білім басқармасымен жоспарлы жұмыс жүргізілуде, сонымен қатар дуальды оқыту мәселесі, яғни студенттердің кітапханаларда жұмысқа орналасу тәжірибесінен өтуі қарастырылуда.

Аттестация

ОКЖ	Қызметкерлер саны			
	барлығы	аттестаттаудан өткен және атқаратын лауазымына сәйкес	аттестаттаудан өтпегені	Қайта аттестаттау
2023	-	-	-	-

Биылғы жылы жұмыс өтілі мен тәжірибесінің аздығына, кітапхана білімінің болмауына байланысты аттестаттау өткізілмеді. 2024 жылы кезекті аттестаттауды өткізуді жоспарлап отырмыз

XI. КІТАПХАНАЛАРДЫҢ МАТЕРИАЛДЫҚ – ТЕХНИЧЕСКАЛЫҚ БАЗАСЫ

Кітапханалар саны	Ғимараттар		Типтік ғимарат		Жеке ғимарат	
	барлығы	ауылда	барлығы	ауылда	барлығы	ауылда
5	5					

Жөндеулер (күрделі немесе ағымдағы)

ОКЖ	кітапхана	Қандай жөндеу жұмыстары жүргізілді	Сомасы	Қаржыландыру көзі
-	-			

2023 жылы кітапханаларда жөндеулер болған жоқ.

Жөндеу қажеттіліктері

Ағымдағы	Күрделі	Апаттық ғимараттар
-	-	

Кітапханалар барлығы	Олардың ішінде мүгедектігі шектеулі адамдар үшін қол жетімді	Кітапханалар саны, бар:	
		Өрт дабылы	Күзет дабылы
5	1	5	5

Жаңа жиһаз сатып алу

ОКЖ	2023 ж алынған жиһаз (жиһаз атауын және санын көрсету)	Сомасы барлығы, мың теңге
В филиале № 5 дет.	Стеллаждар (36 дана)	2 675 736,00
Ф.15б.	Пуфиктер (1 дана)	27 800,00
1 б., 5б.	Банкетка 3 орындық (2 дана)	135 440,00
5 б., 12б.	Шаруашылық шкафы (2 дана)	174 048,00

5 д.	Газет қойғыш (1 дана)	67 400,00
5 д.	Үстел кафедра (1 дана)	109 984,00

Жиһазды жаңарту

Соңғы 10 жыл ішінде жиһаз жаңартылмаған кітапханалар саны	Соңғы 10 жылда жиһаз ішінара жаңартылған кітапханалар саны	Соңғы 10 жылда жиһаз айтарлықтай жаңартылған кітапханалар саны

Техникалық құралдарды сатып алу

ОКЖ	2023 жылы сатып алынған техникалық құралдар (техникалық құралдардың атауын және санын көрсету)	Сомасы барлығы, мың теңге
Балаларға қызмет көрсету бойынша №15 кітапхана	Телевизор смарт ТВ 40 диагональ - 1 штук	220000,00

2024 жылға арналған міндеттер

- ✓ Қазақстан Республикасының Президенті Қасым-Жомарт Тоқаевтың Жолдауы, Қазақстан Республикасы Президентінің сайлауалды бағдарламасы;
- ✓ Қарағанды қаласының жобалары мен бағдарламалары;
- ✓ «Аманат» партиясының бағдарламасы: «Бақаутты қоғам: онжылдықтың 10 мақсаты»
- ✓ «Оқитын ұлт» жобасы аясында халықтың оқырмандық белсенділігін арттыру
- ✓ «Қарағанды қаласының орталықтандырылған кітапхана жүйесі» КММ кітапханаларын жаңғырту, №27, №11, №8, №1 балаларға қызмет көрсету бойынша кітапхана-филиалында жөндеу және коворкинг орталығын ашу;
- ✓ Кітапхананың электрондық ақпараттық ресурсын дамыту, Web-RABIS республикалық кітапхана бағдарламасын орнату және енгізу, өлкетану басылымдарын цифрландыру және оларға қолжетімділікті ұйымдастыру, меншікті библиографиялық ресурстарды жаңарту;
- ✓ Сұраныстардың рейтингісі бойынша кітапхана қорын жинақтауды ұйымдастыру, құжаттар, баспалардың ассортиментін талдау;
- ✓ Ақпараттық технологияларды дамыту, компьютерлік және перифериялық жабдықтарды жаңғырту және жөндеу, ОКЖ ресми сайты жаңғырту, ОКЖ пайдаланушыларымен кері байланыс механизмін жетілдіру;
- ✓ Қарағанды қаласының тұрғындарының мүдделерін ескере отырып, кітапханалардағы пайдаланушыларға тұтынушыға бағытталған ақпараттық-кітапханалық қызмет көрсету, мүмкіндігі шектеулі пайдаланушыларға, егде жастағы пайдаланушыларға және көп балалы отбасыларға кітапхана қызметін дамыту;

- ✓ Балаларды көркем әдебиетті оқуға баулу, «Кітап оқитын ұлт» жобасы аясында және «Менің қаламның көшелері» жобасы аясында 3D кітап жасау бойынша жұмысты жалғастыру, Қарағанды көшелері Book-тур ұйымдастыру және өткізу;
- ✓ Кітапханалардың құрылымын жетілдіру, балалар мен жасөспірімдердің оқу-танымдық ойындары бар интерактивті аймағын құру;
- ✓ Онлайн кітапхана қызметтерін, YouTube-арнасы, ВКонтакте, Instagram, Facebook, Zoom, Твиттер қызметтерін дамыту және жетілдіру, кітапхана подкасттарын құру;
- ✓ Орталық қалалық кітапханасы Қарағанды қаласының барлық мекемелерімен және ұйымдарымен жұмысын үйлестіру;
- ✓ 2025 жылы Б. Момышұлы көшесі, 28, н. т. 18 мекенжайы бойынша үй-жайына жөндеу бойынша бағдарлама әкімшісіне бюджеттік өтінім жасау үшін нормативтік құжаттар дайындау;
- ✓ «Кітапхана және мұражай: жаңа көрмелер құру» кітапханалық жобасын енгізу;
- ✓ Кітапхана қызметкерлерін аттестаттау;
- ✓ «Қарағанды қаласының орталықтандырылған кітапхана жүйесі» КММ қызметкерлерінің кәсіби құзыреттілігін дамыту, «ОКЖ үздік кітапханашысы – 2024» байқауын өткізу.

Директор

Г.К.Ахметкаримова

Орындаушы: К.Б.Курмашева
С.Е.Кейкина
А.Н.Тойбекова
Т.В.Миллер
А.Т.Толеуханова
Р.А.Булекбаева
А.С.Кыстаубаева